

Inatsisartut ukiumoortumik nalunaarutaat 2005

Landstingets Årsberetning 2005

Inatsisartut ukiumoortumik nalunaarutaat 2005

Landstingets Årsberetning 2005

Indhold

1. Forord ved Landstingsformanden	5
2. Landstingets sammensætning.....	7
Medlemmer og suppleanter i Landstinget til 15. november 2005.....	9
Medlemmer og suppleanter i Landstinget efter 15. november 2005	11
3. Landstingets samlinger i 2005	13
4. Landstingets Formandskab og udvalg	15
5. Øvrige aktiviteter og projekter i 2005.....	33
6. Målsætninger for Landstingets betjening	53
7. Ansatte i Landstingets Bureau.....	59
8. Grønlands Hjemmestyres fortjenstmedalje "Nersornaat"	61
9. Økonomi.....	63
Bilag	
Bilag 1 – Tabeller fra valget til Landstinget i 2005	65
Bilag 2 – Uddeling af NERSORNAAT i guld i perioden 1989 - 2004.	66
Bilag 3 – Uddeling af NERSORNAAT i sølv i perioden 1989 - 2004.	67

1. Forord ved Landstingsformanden

Udgivelse af en beretning for året der gik skal ses i lyset af Landstingets ønske om åbenhed og gennemsækelighed i lovgivningsprocessen og det politiske samspil mellem Landstinget og Landsstyret. Endvidere giver beretningen mulighed for et indblik i de mange aktiviteter, der optager Landstingets Formandskab og udvalg i årets løb.

Landstingets arbejde er organiseret på den måde, at det samlede Landsting afholder mindst to årlige møderækker til forberedelse og behandling af landets lovgivning. Det sker typisk under en forårssamling af 6-7 ugers varighed og en efterårssamling af 8-9 ugers varighed. Derudover arbejder Landstingets udvalg året igennem med anliggender indenfor deres respektive fagområder. Landets borgere og interessegrupper kan til enhver tid henvende sig til udvalgene med henblik på at gøre politikerne opmærksomme på særlige forhold, der menes at fortjene politiske initiativer.

Året 2005 blev i høj grad præget af afholdelsen af ekstraordinært valg til Landstinget. Valget blev udskrevet ved Landstingets vedtagelse af landsstingslov til ekstraordinært valg på en samling den 23. september 2005. I forbindelse med udskrivelse af valg vedtog Landstinget en midlertidig finanslov for 2006.

Valget blev afholdt den 15. november 2005 og Landstinget kunne igen samles i sin nye sammensætning først i december måned. Dette års beretning indeholder således Landstingets sammensætning såvel før som efter valget i november måned. Valgets resultat skabte grundlag for den første

landsstyrekoalition i Grønlands historie med tre partier i samarbejde.

Til understøttelse af landstingsarbejdet året igennem råder Landstinget over en organisation, der leverer servicenydelser til Formandskabet, udvalgene og de enkelte Landstingsmedlemmer til forberedelse af lovgivningsarbejdet, gennemførelse af samlinger og udvalgenes løbende arbejde. Denne organisation benævnes Landstingets Bureau og består af en fast medarbejderstab på 28 ansatte.

Landstingets arbejde understøttes endvidere af de enkelte partiers sekretariater, der får stillet kontorfaciliteter og en partikonulent til rådighed af Landstinget. Partisekretariatene samarbejder såvel med Landstingets politiske grupperinger som med Landstingets Bureau om den mest hensigtsmæssige tilrettelæggelse og gennemførelse af Landstingets arbejde.

Det har været indtrykket i 2005, at udviklingsarbejdet omkring samarbejdet mellem partisekretariatene og Landstingets Bureau har båret frugt. Det anses derfor, at partisekretariaternes rolle i det parlamentariske arbejde med fordel vil kunne styrkes yderligere.

Igen i 2005 har Landstingets Formandskab forestået afholdelse af Ungdomsparlamentet. Stillet overfor politikernes væsentligste opgave, at prioritere anvendelsen af de økonomiske midler der er til rådighed for løsning af samfundets mange opgaver, stiftede de unge mennesker fra landets uddannelsessteder bekendtskab med demokratiets virkemåde og be-

Landstingsformand Jonathan Motzfeldt.

grænsninger. Skønt Ungdomsparlamentet 2005 naturligtvis må karakteriseres som en form for rollespil, var det endnu engang en lærerig og inspirerende oplevelse for såvel politikere som de unge "parlamentarikere".

A handwritten signature in black ink, which appears to read 'Jonathan Motzfeldt'. The signature is written in a cursive, flowing style.

2. Landstingets sammensætning

Landstingets medlemmer

Landstinget, det grønlandske parlament, består af 31 folkevalgte medlemmer. Landstinget vælges for en fireårig periode, og der har siden indførelsen af Hjemmestyret i 1979 været afholdt valg ni gange, senest 15. november 2005.

Betingelserne for valgret er, at

- vælgeren har dansk indfødsret,
- er fyldt 18 år,
- ikke er umyndiggjort, samt
- har haft bopæl i Grønland mindst 6 måneder forud for valget.

Ved sidste valg var der 38.924 stemmeberettigede og af disse afgav 29.139 deres stemme.

Tabellen viser at der var 549 flere stemmeberettigede ved Landstingsvalget i 2005 end det var tilfældet i 2002. Ligeledes viser tabellen, at marginalt flere afgav deres stemme ved Landstingsvalget i 2005, end det var tilfældet i 2002. Stemmeprocenten steg således fra 74,6% til 74,9%.

Nøgletal på landsplan	2005	2002	Difference
Stemmeberettiget i alt:	38924	38375	549
Gyldige stemmer:	28885	28303	582
Blanke stemmer:	161	170	-9
Ugyldige stemmer:	93	143	-50
Afgivne stemmer i alt:	29139	28616	523
Stemmeprocent:	74,9%	74,6%	0,3%

Kilde: www.valg.gl

Grønland har tidligere været inddelt i otte landstingskredse, men efter ændring af valgloven i 1998 udgør Grønland nu én valgkreds, og der skelnes ikke længere mellem kreds- og tillægsmandater.

En kandidat kan opstille for et parti, opstille i kandidatforbund med én eller flere kandidater eller opstille som enkeltkandidat. Ved sidste valg opstillede fem partier - Siunut, Inuit Ataatigiit, Atassut, Demokraterne, samt Kattusseqatigiit Partiiat. Derudover opstillede et antal enkeltkandidater. På denne måde opstillede 223 kandidater.

Der er dog kun 31 mandater i Landstinget. De afgivne stemmer skal således fordeles som mandater mellem de opstillede partier, kandidatforbund og enkeltkandidater efter en speciel beregningsmetode, naturligvis med udgangs-

punkt i antal opnåede stemmer. Denne specielle beregningsmetode gør, at en kandidat, der opstiller for et parti eller kandidatforbund, kan blive valgt ind med få personlige stemmer, hvorimod en enkeltkandidat med flere personlige stemmer ikke vælges.

Før valget i 2005 var Landstingets medlemmer fordelt på 5 partier:

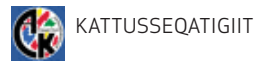
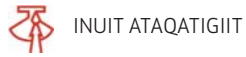
Siunut (S)	12 mandater
Inuit Ataatigiit (IA)	8 mandater
Demokraterne (D)	5 mandater
Atassut (A)	5 mandater
Kandidatforbundet (K)	1 mandat

Efter valget den 15. november og konstitueringen i december 2005 var Landstingets medlemmer fordelt på 5 partier:

Siunut (S)	10 mandater
Inuit Ataatigiit (IA)	7 mandater
Demokraterne (D)	7 mandater
Atassut (A)	6 mandater
Kattusseqatigiit Partiiat (KP)	1 mandat

2005-imi 15. novemberip tungaanut Inatsisartunut ilaasortat sinniisussallu

 Isak Davidsen

 Ole Dorph

 Hans Enoksen

 Ruth Heilmann

 Doris Jakobsen

 Simon Olsen

 Per Rosing-Petersen

 Agathe Fontain

 Ane Hansen

 Kuupik Kleist

 Ellen Christoffersen

 Finn Karlsen

 Godmand Rasmussen

 Augusta Salling

 Jakob Sivertsen

 Anthon Frederiksen

2005-ip 15. novemberip tungaanut Inatsisartunut sinniisussaasimasut

 Kalistat Lund

 Kiista P. Isaksen

 Ole Thorleifsen

 Georg Olsen

 Aqqalukasiq Kanuthsen

Medlemmer og suppleanter i Landstinget til 15. november 2005

SIUMUT

INUIT ATAQATIGIIT

ATASSUT

DEMOKRATERNE

KANDIDATFORBUNDET

Otto Jeremiassen

Jørgen Wæver Johansen

Enos Lyberth

Jonathan Motzfeldt

Jens Napätök

Aqqaluk Lyngé

Josef Motzfeldt

Asii Chemnitz Narup

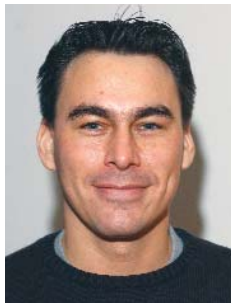
Johan Lund Olsen

Henriette Rasmussen

Per Berthelsen

Palle Christiansen

Marie Fleischer

Astrid Fleischer Rex

Per Skaaning

Suppleanter i Landstinget til 15. november 2005

Andreas Dalager

Arkalo Abelsen

Knud Kristiansen

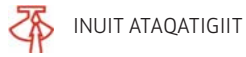

Willy Olsvig

Inatsartunut ilaasortat ilaat sulingiffeqarput naalakkersuisutut suliaq suliariniarlugu.

Nogle landstingsmedlemmer holdt orlov, for at varetage hvervet som landsstyremedlem.

2005-imi 15. novemberip kingorna Inatsisartunut ilaasortat sinniisussallu

Agnethe Davidsen

Hans Enoksen

Aleqa Hammond

Ruth Heilmann

Doris Jakobsen

Asii Narup
Chemnitz

Agathe Fontain

Ane Hansen

Juliane Henningsen

Kuupik Kleist

Thomas
Kristensen

Godmand
Rasmussen

Augusta Salling

Esmar
Bergstrøm

Per Berthelsen

Anthon
Frederiksen

Tommy Marø

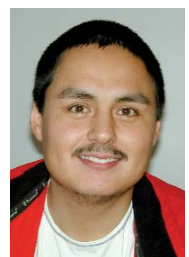
Otto
Jeremiassen

Jens Lars
Fleischer

Olga P.
Berthelsen

Kristian
Jeremiassen

2005 15. novemberip kingorna Inatsisartunut sinniisussaasimasut

Medlemmer og suppleanter i Landstinget efter 15. november 2005

 Lars Emil Johansen

 Jørgen Wæver Johansen

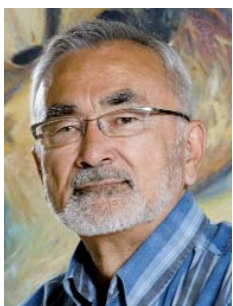
 Kim Kielsen

 Vittus Mikaelson

 Jonathan Motzfeldt

 Josef Motzfeldt

 Johan Lund Olsen

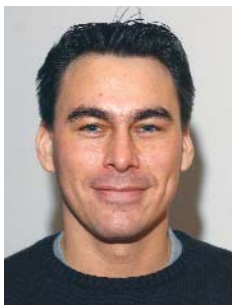
 Ellen Christoffersen

 Siverth K. Heilmann

 Finn Karlson

 Palle Christiansen

 Marie Fleischer

 Jens B. Frederiksen

 Lene Knüppel

 Astrid Fleischer Rex

Suppleanter i Landstinget efter 15. november 2005

Inatsisartunut ilaasortat ilaat tallimat Naalakkersuisunut ilaasortatut sulisin-naajumallutik sulingiffeqarnissamut akuerineqarsimapput. Taama pisoqarpat sulingiffeqartoqarnera tamakkerlugu Inatsisartunut ilaasortamut sinniisussamik ilannguttoqartarpoq. Taamaalliluni 2005-ip naanerani taakku tassaapput:

Otto Jeremiassen, Siumut, Aleqa Hammondimut sinniisussa
 Jens Lars Fleischer, Siumut, Jørgen Wæver Johansenimut sinniisussa
 Tommy Marø, Siumut, Doris Jakobsenimut sinniisussa
 Olga Poulsen Berthelsen, Inuit Ataqatigiit, Asii Narup Chemnitzimut sinniisussa
 Kristian Jeremiassen, Atassut, Siverth K. Heilmannimut sinniisussa

Fem af Landstingets medlemmer har fået bevilget orlov mens de hel-
 liger sig jobbet som Landsstyremedlemmer. Dermed indtræder en
 personlig suppleant i Landstinget så længe orloven løber. Ved udgan-
 gen af 2005 drejede det sig om følgende personer:

Otto Jeremiassen, Siumut, suppleant for Aleqa Hammond
 Jens Lars Fleischer, Siumut, suppleant for Jørgen Wæver Johansen
 Tommy Marø, Siumut, suppleant for Doris Jakobsen
 Olga Poulsen Berthelsen, Inuit Ataqatigiit, suppleant for Asii Narup
 Chemnitz
 Kristian Jeremiassen, Atassut, suppleant for Siverth K. Heilmann

3. Landstingets samlinger i 2005

De ordinære samlinger i 2005

Landstingsåret indledes den 3. fredag i september og varer til samme fredag i det følgende år. Landstinget samles mindst 2 gange i et landstingsår til de ordinære samlinger; efterårssamlingen og forårssamlingen.

I 2005 begyndte forårssamlingen den 15. april og sluttede den 10. maj. Efterårssamlingen i 2005 blev ikke gennemført på grund af, at der blev udskrevet valg.

Ekstraordinær samling, Landstingsvalg og konstituerende samling i 2005

Landstinget blev indkaldt til ekstraordinær samling den 23. september 2005, hvor der blev udskrevet valg til afholdelse den 15. november 2005, og der var konstituerende samling den 1. december 2005. Den planlagte efterårssamling 2005 blev ikke gennemført på grund af, at der blev udskrevet valg.

Tabel 3-1

Arbejdet i Landstinget under samlingerne i 2005

	Forårssamling	Efterårssamling (Aflyst pga. valg)
Antal mødedage	14	
Beslutningsforslag fremsat af Landsstyret	7	
Lov- og forordningsforslag fremsat af Landsstyret	9	
Redegørelser og beretninger	5	
Beslutningsforslag fremsat af Landstingets medlemmer	50	
Lov- og forordningsforslag fremsat af Landstingets medlemmer	3	
Beslutningsforslag vedr. vestnordiske rekommandationer	0	
Forslag til forespørgselsdebat	16	
Spørgsmål til Landsstyret	31	
Antal forslag i alt	121	

Afgivne betænkninger under samlingerne i 2005

	Forårssamling	Efterårssamling (Aflyst pga. valg)
Selvstyreudvalget	0	
Erhvervsudvalget	2	
Familie- og Sundhedsudvalget	3	
Finansudvalget	1	
Fiskeri-, Fangst- og Landsbrugsudvalget	0	
Frednings- og Miljøudvalget	0	
Infrastruktur- og Boligudvalget	4	
Kultur- og Uddannelsesudvalget	2	
Lovudvalget	2	
Revisionsudvalget	0	
Skatte- og Afgiftsudvalget	4	
Afgivne betænkninger i alt	34	

4. Landstingets Formandskab og udvalg

Landstingets Formandskab og Udvalget for forretningsordenen

Landstinget vælger ved hvert Landstingsårs begyndelse en formand og 4 næstformænd, som tilsammen udgør Landstingets Formandskab. Formandskabet repræsenterer Landstinget udadtil og sikrer, at Landstingets arbejde tilrettelægges og afvikles på forsvarlig vis.

Udvalget for Forretningsordenen består af Landstingets Formandskab suppleret med repræsentanter for grupperinger i Landstinget, der ikke i forvejen er repræsenteret i Formandskabet. Udvalget behandler Formandskabets indstilling om forslag til optagelse på Landstingets Finanslov.

De lovpligtige udvalg og Lovudvalget

Landstinget nedsætter endvidere en række udvalg. Hvert udvalg vælges efter forholdstalsvalgmetoden (d'Hondts metode) og består af 5 medlemmer. Disse må ikke samtidig være medlem af Landsstyret. Tre af Landstingets udvalg er lovpligtige:

- **Landstingets Finansudvalg**

Fagområder

- Behandle sager henvist til udvalget,
- Holde sig ajour med den økonomiske udvikling herhjem-

me og i de dele af verden, som påvirker den grønlandske økonomi,

- Behandle det årlige finanslovsforslag på Landstingets efterårssamling, og herunder medvirke ved fastlæggelsen af hovedlinierne for den økonomiske politik,
- Behandle forslag til tillægsbevillingslov på Landstingets første samling i året,
- Behandle konkrete bevillingsansøgninger fra Landsstyret gennem hele året,
- Medvirke til at sikre at anvendelsen af bevillingerne sker i overensstemmelse med bevillingsforudsætningerne.

Finansudvalget har således en central placering i Hjemmestyrets budget- og bevillingssystem.

I forlængelse heraf holder udvalget sig løbende orienteret om den generelle økonomiske politik og indgår i drøftelser af overordnede, økonomiske prioriteringer.

Finansudvalget indkalder som et led i dette arbejde redegørelser fra Landsstyret, afholder samråd med Landsstyremedlemmer og udbygger sin generelle viden om den grønlandske økonomi gennem orienteringsrejser i Grønland såvel som internationalt.

Finansudvalget søger videre at holde sig orienteret via afholdelse af møder med organisationer og større virksomheder især med henblik på parternes status og planer for fremtiden.

Endelig kan Finansudvalget, på vegne af Landstinget, godkende, at Landsstyret i budgetåret afholder udgifter og oppebærer indtægter, som ikke kunne forudses ved finanslovens vedtagelse, jf. Landstingslov om Grønlands Hjemmestyres budget, § 1, stk. 2.

- **Landstingets Udvalg til Revision af Landskassens Regnskaber**

Landstingets Udvalg til Revision af Landskassens Regnskaber kaldes i daglig tale Revisionsudvalget. Revisionsudvalgets opgave er i henhold til Forretningsordenen for Grønlands Landsting at behandle de forslag, der af Landstinget henvises til udvalgets behandling.

Inden for sit fagområde er Revisionsudvalget forpligtet til blandt andet gennem spørgsmål til Landsstyret at holde sig ajour med udviklingen og føre tilsyn med, at Landsstyrets forvaltning holder sig inden for de rammer, som følger af lovgivningen og god forvaltningsskik.

Fagområder:

- Bedømme om udgifter og indtægter er disponeret i overensstemmelse med givne bevillinger.
- Bedømme om Hjemmestyrets værdier er forvaltet økonomisk forsvarligt og stille forslag til interne regler, der forfølger dette sigte.
- Stille forslag til forbedringer af Landskassens regnskabssystem i det omfang, udvalget finder det påkrævet.
- Tage stilling til revisionsprotokollater og beretninger modtaget fra ekstern revision samt Landsstyrets redegørelse herfor.
- Afgive indstilling til Landstinget om regnskabets godkendelse.

- **Landstingets Udenrigs- og Sikkerhedspolitiske Udvalg**

Landstingets Udenrigs- og Sikkerhedspolitiske Udvalg blev oprettet ved en revision af landstingslov om landsstyret og landstinget i 1988. Landsstyret fremsender til Udenrigs- og Sikkerhedspolitisk Udvalg redegørelser og oplysninger om udenrigs- og sikkerhedspolitiske emner af interesse for Grønland. Orientering kan endvidere gives mundtligt under møder i udvalget, der ligeledes afgiver udtalelse i sager, som af Landstinget eller Landsstyret er henvist til udvalget. Udenrigs- og Sikkerhedspolitisk Udvalg drøfter de modtagne oplysninger og fremsætter de spørgsmål og bemærkninger, som materialet og udvalgets overvejelser i øvrigt giver anledning til. Udvalget kan på Landstingets

vegne, når Tinget ikke er samlet, godkende forhandlingsoplæg og give bemyndigelse til Landsstyret på områder, hvor dette findes at være påkrævet. Aktivitetsniveauet inden for udvalgets område er de senere år forøget.

- **Landstingets Lovudvalg**

Landstingets Lovudvalg nedsættes i henhold til Landstingets Forretningsorden på linie med de lovpligtige udvalg. Landstingets Lovudvalg varetager almene retspolitiske opgaver og er ressortansvarlig for forfatningsretlige, forvaltningsretlige, kommunalretlige og formueretlige anliggender samt spørgsmål vedrørende retsvæsenet.

Det forfatningsretlige område omfatter Danmarks Riges Grundlov, Lov om Grønlands Hjemmestyre samt hjemmestyrets egne regler vedrørende Landstinget og Landsstyret, herunder landstingsvalg, landsstyremedlemmers ansvarlighed og spørgsmålet om vederlag til medlemmer af Landstinget og Landsstyret.

På det forvaltningsretlige og kommunalretlige område beskæftiger udvalget sig med almene emner, der ikke henhører under Landstingets øvrige stående udvalg, eksempelvis sagsbehandlingsloven, offentlighedsloven, registerlovgivningen, tjenestemænd, hjemmestyrets administration samt kommunernes og bygdernes styrelse.

Fra formuerettens område kan nævnes almindelig aftale- og erstatningsret, forsikringsret, immaterielle rettigheder, tinglysning og pant. Retsvæsenet omfatter politiet og domstole, kriminalretten og foranstaltningssystemet.

Landstingets Lovudvalg påser overordnede retspolitiske synspunkter vedrørende borgernes retssikkerhed, lovgivningens kvalitet og forvaltningens borgerservice, og udvalget er ressortudvalg for Landstingets Ombudsmands almindelige virksomhed.

De stående udvalg og de internationale delegationer

Ud over de lovpligtige udvalg nedsætter Landstinget en række stående udvalg, hvis antal og arbejdsområder Landstinget kan fastsætte fra år til år. De stående udvalgs hovedopgave er at gennemgå og afgive indstilling vedrørende de lovforslag, som Landstinget henviser til udvalgsbehandling. Herudover skal udvalgene holde sig ajour med deres arbejdsområde og føre tilsyn med, at Landsstyrets forvaltning holder sig inden for lovens rammer. I forbindelse med den konstituerende samling i december 2005 nedsatte Landstinget følgende stående udvalg og delegationer:

- Landstingets Dagsordensudvalg (Formandskabet)
- Landstingets Erhvervsudvalg
- Landstingets Familie- og Sundhedsudvalg
- Landstingets Udvalg for Fiskeri-, Fangst- og Landbrug
- Landstingets Udvalg for Forretningsordenen

- Landstingets Frednings- og Miljøudvalg
- Landstingets Infrastruktur- og Boligudvalg
- Landstingets Udvalg for Kultur, Uddannelse og Kirke
- Landstingets Lovudvalg
- Landstingets Skatte- og Afgiftsudvalg
- Landstingets Udvalg til Valgs Prøvelse
- Landstingets Selvstyreudvalg
- Nordisk Råd
- Vestnordisk Råd

Særligt om de internationale delegationer

• Nordisk Råd

Nordisk Råd, som blev etableret i 1952, er et samarbejdsforum for parlamentarikere. Rådet har 87 valgte medlemmer fra de fem nordiske lande (Danmark, Norge, Sverige, Finland og Island) og fra de tre selvstyrende områder (Grønland, Færøerne og Åland). Siden 1971 arbejder de nordiske regeringer sammen i Nordisk Ministerråd.

Nordisk Råd, som ledes af et præsidium, mødes til politiske diskussioner ved de årlige sessioner i oktober og til løbende temamøder. Det politiske arbejde i Nordisk Råd sker i udvalg og partigrupper. Ved udgangen af 2005 var de to grønlandske repræsentanter medlemmer af henholdsvis Nordisk Råds Kultur- og Uddannelsesudvalg og Nordisk Råds Miljø- og Naturressourceudvalg.

Selvom Landstinget kun har 2 af de i alt 87 medlemmer, sikrer de gennem møderne i Nordisk Råds partigrupper og fagudvalg, at Grønlands interesser bliver markeret over for de øvrige nordiske parlamentarikere. De to grønlandske medlemmer er således Grønlands ansigt udadtil i det nordiske samarbejde og er med til at skabe international aner-

kendelse og viden om de grønlandske forhold.

Det parlamentariske samarbejde i Nordisk Råd udmøntes i rekommandationer til Ministerrådet.

• Vestnordisk Råd

Vestnordisk Råd er et interparlamentarisk organ bestående af tre delegationer fra henholdsvis det Grønlandske Landsting, det Islandske Althing og det Færøske Lagting. Hver delegation består af seks medlemmer. Rådets præsidium består af en repræsentant udpeget af hver landsdelegation.

Færøerne overtog formandsposten i august 2005 efter Island. I Rådets charter er det fastlagt, at formandsposten roterer mellem de tre medlemslande, således at formanden sidder for et år ad gangen.

Vestnordisk Råd afholder årligt en temakonference samt et årsmøde. Disse roterer efter samme princip som formandsposten, således at der over en treårig periode afholdes temakonferencer og årsmøder i alle tre lande.

Udvalgsarbejdets aktiviteter i 2005

Udvalgsarbejdets aktiviteter udspringer på de enkelte ressortområder af Landstingets behandling af forslag fra Landsstyret og Landstingets medlemmer. Endvidere diskuteres aktuelle politiske spørgsmål, og udvalgenes forskellige tiltag planlægges på grundlag af udvalgs møderne. De ordinære udvalgs møder med samråd, behandling af forslag og planlægning af udvalgsarbejdet foregår for lukkede døre, hvis udvalget ikke har bestemt andet. Nedenfor angives mødeaktiviteter i 2005

Tablet 4-1 Formandskabets og udvalgenes mødevirksomhed i 2005

Udvalg	Antal møder (herunder budgetseminarer og regnskabssamlinger)	Antal samråd	Antal orienteringsmøder med Landsstyret	Antal deputationer
Formandskabet	24			
Erhvervsudvalget	6	2		
Familie- og Sundhedsudvalget ¹	6		1	1
Familieudvalget	5	1		
Sundhedsudvalget	3		1	
Finansudvalget	39	8		
Fiskeri-, Fangst- og Landbrugsudvalget	8	1		
Frednings- og Miljøudvalget	4			
Infrastruktur- og Boligudvalget	10		2	
Udvalget for Kultur, Uddannelse og Kirke	9		1	1
Lovudvalget	3			
Revisionsudvalget	9			
Skatte- og Afgiftsudvalget	8			
Udenrigs- og Sikkerhedspolitisk Udvalg	11		4	
Udvalget til Valgs Prøvelse	2			
I alt				

Det bemærkes, at al aktivitet i Landstingets udvalg ophørte ved udskrivelse af valg den 23. september 2005.

¹ Landstinget besluttede den 10. maj 2005 at udskille Familie- og Sundhedsudvalget til et Familieudvalg og et Sundhedsudvalg.

Rejser i 2005

Formandskabet og udvalgene deltager årligt i seminarer og konferencer for at holde sig ajour med deres arbejdsområder. Endvidere arrangerer adskillige udvalg årlige orienteringsrejser. Udvalgene gennemfører orienteringsrejser for ved drøftelser med kommunalbestyrelser, bygdebestyrelser, embedsmænd og erhvervsliv at danne sig et indtryk af de politiske, samfundsmæssige og økonomiske forhold på en række aktuelle områder.

I møder med repræsentanter for kommuner og bygder kan et Landstingsudvalg ikke forhandle konkrete sager, da dette er Landsstyrets kompetenceområde. I visse tilfælde går et Landstingsudvalg videre med emner og anmoder Landsstyret om redegørelser herom.

Nedenfor angives Formandskabets og udvalgenes orienteringsrejser samt deltagelse i seminarer og konferencer i løbet af 2005.

Tabel 4-2

Udvalg / Dato 2005 / Destination / Formål

Formandskabet

6. - 13.01 / København

Afholdelse af det årlige "midtvejsmøde" med Folketingets Præsidium og deltagelse i Folketingets Nytårsselskab.

Tildeling af Nersornaat i sølv til Alberth Jakobsen og guld til Udenrigsminister Per Stig Møller.

17. - 21.02 / Sisimiut

Landstingsformanden tildelte Nersornaat i sølv til Mona Lennert og Peter Storch.

14. - 18.03 / Ilulissat

Møder i den grønlandsk-danske Selvstyrekommission og dens arbejdsgrupper.

6. - 11.04 / København

Landstingsformanden overrakte slutdokumentet fra Ungdomsparlamentet 2005 til Folketingets Formand.

Navngivelse af Mary Arctica.

Møde vedrørende forberedelse af Grønlands udstilling og kultur-fremstød i Washington sommeren 2005.

9. – 14.06 / København

Møde i den grønlandsk-danske Selvstyrekommision og dens arbejdsgrupper.

15. – 18.06 / Færøerne

Møde med Lagtingets Formand og Vestnordisk Råds Præsidium.

23.06 – 5.08 / Sydgrønland

Landstingsformanden aflagde besøg i en række sydgrønlandske kommuner med deltagelse blandt andet i Arsuks 200 års byjubelæum.

Der tildeltes Nersornaat i sølv til Henrik Skolemose i Ivittuut, Julius Jakobsen i Arsuk samt Hans Hard og Frederik Simonsen i Qaqortoq.

13. – 17.08 / København / Sønderjylland

Det årlige Kontaktudvalgsmøde med Folketingets Præsidium blev afholdt i Krusaa. Landstingets Formandskab besøgte repræsentanter for mindretallene på begge sider af grænsen.

17. – 19.08 / Færøerne

Landstingsformanden deltog i det årlige møde med de vestnordiske parlamentsformænd.

22. – 25.08 / Isafjordur / Island

Der afholdtes møde med Islands Alting og Vestnordisk Råd.

21.- 28.10 / Reykjavik / Island

Deltagelse i Nordisk Råds Session og Vestnordisk Råds Præsidiumsmøde med de nordiske ministre.

5. – 9.12 / Helsinki / Finland

Møde med Nordisk Råds Præsidium.

Landstingets Kultur- og Uddannelsesudvalg

21.04 / Besøg hos IMAK

IMAK ønskede at orientere udvalget om IMAKs opfattelse af implementeringen af Atuarfitsialak.

04.05 / Besøg hos Inerisaavik

Under 3. behandling af forslag til forordningen om folkeskolen har Landsstyret lovet at sørge for en løbende information til og dialog med Landstingets udvalg for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke vedrørende implementeringen af Atuarfitsialak.

Som et led i denne løbende informationsformidling har Inerisaavik inviteret Udvalget til møde for at komme med en status på følgende emner:

1. Atuarfitsialaks væsentlige elementer og status for arbejdet med etableringen af et pædagogisk forsknings-, evaluerings- og uddannelsesinstitut.
2. Status for arbejdet med implementeringen af Atuarfitsialak
3. Status for arbejdet med evaluering og dokumentation af undervisningen i folkeskolen.

06.05 / Besøg hos Institutionskontoret

Daginstitutionsområdet er blevet et ressortområde under Kultur- og Uddannelsesudvalget.

Under samlingerne har KU-Udvalget en tradition for at besøge institutioner, der hører under deres ressortområde for derved at få en bredere indsigt i, hvad der rører sig på området.

Under FM2005 er der rejst nogle spørgsmål vedrørende status for

Meeqerivitsialak. Som følge af dette og eftersom Udvalget endnu ikke har haft mulighed for at få så stor indsigt på området, ønsker de at besøge et par daginstitutioner i Nuuk Kommune.

Efter et møde på institutionskontoret besøgte Udvalget vuggestuen Nuunu i Blok 5 og den integrerede institution Paarsisoq.

09.05 / Besøg hos Biskoppen Sofie Petersen

Landstingets Kultur- og Uddannelsesudvalg ville gerne mødes med biskoppen for at høre lidt om fejringen af 100-året for ikrafttræden af Lov om Grønlands Kirke og Skole.

Derudover ønskede Udvalget en generel orientering om biskoppens arbejde og de gejstlige funktioner.

21.06 – 01.07 / Nordgrønland

Orienteringsrejse:

Udvalget har i sommer valgt at gennemføre en længere rejse til kommunerne Ilulissat, Ummannaq, Upernavik og Qaanaaq, hvor det fik mulighed for at besøge og bese institutioner primært inden for Udvalgets ressortområde. Specielt har Udvalget været interesseret i at besøge folkeskolerne i byerne og bygderne. Atuarfitsialak er nu ved at være implementeret i de fleste byer og bygder, og det var derfor yderst interessant for Udvalget selv at erfare, hvordan systemet fungerer rundt omkring i landet, samt at høre hvordan lokalbefolkningen har modtaget den nye forordning. Derudover fandt Udvalget det vigtigt med egne øjne at se, hvordan skolernes tilstand var, for at vurdere om Udvalget er enig i den prioriteringsplan, som Landsstyret har fremlagt vedrørende renovering og nybygning på dette område. Endvidere ønskede Udvalget at afholde møder med kommunalbestyrelserne, ressortudvalgene og bygdebestyrelserne i de byer og bygder, som blev besøgt.

I Ilulissat har udvalget besøgt: Uddannelsesinstitutioner, præsten og kirken samt Sermermiut.

Og holdt møde med: Kommunens Kultur- og Undervisningsudvalg.

Derudover har Udvalget besøgt bygden Oqatsut og holdt møde med bygdebestyrelsen samt beset skole/kirke.

I Ummannaq har Udvalget besøgt: Uddannelsesinstitutioner, museet samt præsten og kirken.

Og holdt møde med: Kommunens Kultur- og Undervisningsudvalg.

Derudover har Udvalget besøgt bygderne Ikerasak og Saattut, hvor der var institutionsbesøg og møde med bygdebestyrelserne.

I Upernavik har Udvalget besøgt: Uddannelsesinstitutioner, museet og kirken.

Og holdt møde med: Kommunens Kultur- og Undervisningsudvalg samt med borgmesteren og kommunaldirektøren.

Derudover har Udvalget besøgt bygderne Kangersuatsiaq og Upernavik Kujalleq, hvor der var rundvisning og møde med bygdebestyrelserne.

I Qaanaaq har Udvalget besøgt: Byens forskellige institutioner.

Og holdt møde med: Kultur- og Undervisningsudvalg samt med borgmesteren og embedsmand.

På grund af dårligt vejr i Upernavik blev Udvalget forhindret i at besøge bygderne Moriusaq og Siorapaluk.

Landstingets Fiskeri, Fangst og Landbrugsudvalg

24.04 / Nuuk

Møde med Uvildigt Ekspertudvalg

På EM03 blev der fremsat 3. beslutningsforslag, der alle omhandlede en opsigelse af de tidsubegrænsede licenser til rejefiskeri. Fiskeriudvalget anså, at der ikke på daværende tidspunkt var det fornødne vidensgrundlag til at det grønlandske samfund trygt kunne iværksætte en så vidtgående reform af det grønlandske fiskeri.

Udvalget anbefalede derfor Landsstyret, at nedsætte et uvildigt ekspertudvalg til at udrede konsekvenserne af en opsigelse af licenserne. Det uvildige ekspertudvalg har arbejdet produktivt og står nu ved en skillevej. Ekspertudvalget har afdækket flere mulige alternativer til det nuværende fiskeriforvaltningssystem. Imidlertid ønsker Ekspertudvalget på dette stadie i deres arbejde, at indgå i en dialog med Landstingets Fiskeriudvalg. Dette med henblik på at opnå en tydelig pejling af de politiske hensigter bag udvalgets betænkning fra EM2003 og de daværende beslutningsforslag.

Landstingets Lovudvalg

17.08 - 19.08 / Kuujuaq, Canada

Orienteringsrejse:

Landstingets Lovudvalg var gæst hos selvstyremyndigheden Kativik Regional Government (KRG) i Kuujuaq, som er hovedstad i Nunavik i den canadiske delstat Québec. Besøget havde til formål at gøre Lovudvalget bekendt med erfaringerne fra Nunavik på retsvæsenets område, navnlig vedrørende den lokalt forankrede politistyrke (Kativik Regional Police Force), konfliktmægling / mediation, det stedlige system for tilsyn med / resocialisering af domfældte (Community Reintegration Officers Programme) samt visse andre aspekter af retshåndhævelsen, så som borgernes retssikkerhed i forbindelse med retssager og frihedsberøvelser samt bistand til kriminalitetens ofre.

Udvalgets interesse for disse emner havde ikke mindst sammenhæng med Landstingets aktuelle behandling af beslutningsforslaget vedrørende Retsvæsenkommissionens betænkning, den forestående reform af det grønlandske retsvæsen samt overvejelserne om en snarlig hjemtagning af retsvæsenet og politiet. Umiddelbart op til rejsen havde landsstyret i dagene 15. og 16. august 2005 afholdt en konference i Nuuk om det grønlandske retsvæsen, hvor bl.a. alternativ konfliktløsning / mægling, rets- og ordenshåndhævelse i bygger-

ne, kriminalitetsforebyggelse og hensynet til kriminalitetens ofre blev stillet til offentlig debat.

Udvalgsrejsen gav således Lovudvalget mulighed for at supplere retsvæsenkommissionens anbefalinger samt de fremlagte danske og europæiske erfaringer med konflikthåndtering med de erfaringer, som man havde indhøstet i et selvstyrende inuitsamfund i vores naboland Canada.

Erhvervsudvalget

21.04 / Besøg hos Landsstyreområdet for Erhverv, Landbrug og Arbejdsmarked

I forbindelse med Landstingets samlinger er det almindeligt at udvalget kommer på orienteringsbesøg hos virksomheder og institutioner under Landsstyreområdets regi. Udvalget fandt det vigtigt, også at følge med i selve Landsstyreområdets udvikling.

Udvalget ville gerne have en præsentation af Landsstyremedlemmets ressortområder, samt orientering om udviklingstendensen inden for Landsstyremedlemmets områder gerne med markering af de kommende års vigtigste indsatsområder.

27.04 / Besøg hos Grønlands Turist- og Erhvervsråd

Under efterårssamlingen i 2004 blev den nye erhvervsfremmestruktur vedtaget. Udvalget havde da et møde med Grønlands Turist- og Erhvervsråd og fik præsentation af Erhvervsudviklingsselskabets og Ventureselskabets rolle i den nye erhvervsfremmestruktur. For at følge op på disse møder ønskede udvalget endnu et møde i forbindelse med forårssamlingen 2005 for en orientering om Erhvervsudviklingsselskabets hidtidige tiltag samt kommende planer og udfordringer på mere konkret plan.

03.05 / Besøg hos Udenrigsdirektoratet

Landsstyremedlemmet for Finanser og Udenrigsanliggender frem-

satte under forårssamlingen beslutningsforslag om Grønlands Hjemmestyres udtalelse om anordning om ikrafttræden for Grønland af visse aspekter af Danmarks Eksportråds virke. I den anledning ønskede udvalget et besøg hos Udenrigsdirektoratet. Udvalget ønskede en generel introduktion i Udenrigsdirektoratets virke og orientering om direktoratets erhvervsrelaterede aktiviteter. Udvalget ville også høre om, hvad det grønlandske erhvervsliv kan bruge Danmarks Eksportråd til. Endelig ville udvalget gerne høre om opfølgningen på det Brandingseminar, der blev afholdt primo april 2005.

06.05 / Besøg hos Råstofdirektoratet

Landsstyreformanden skulle under forårssamlingen fremsætte Redegørelse om Samfundsmæssige aspekter af efterforskning og udnyttelse af olie og gas i Grønland. I den forbindelse ønskede udvalget at besøge Råstofdirektoratet og få en generel introduktion i dets organisation og virke samt orientering om direktoratets aktuelle aktiviteter.

30.05 – 06.06 / Diskobugten

Orienteringsrejse:

For bedre at kunne få indtryk af erhvervsudviklingen og for at få input fra erhvervsaktørerne og ved selvsyn at se på forholdene i regionen, ønskede udvalget at gennemføre en orienteringsrejse i Diskobugten. Udvalget fik mulighed for at drøfte udviklingen i regionen inden for erhverv og arbejdsmarked generelt med kommunernes ledelser, erhvervsråd og erhvervsorganisationer. Udvalget ønskede at høre om energi- og vareforsyningsituationen i området. Udvalget ønskede at bese forskellige offentligt- og privatejede indhandlings- og fabriksanlæg. Udvalget ønskede også at besøge forskellige virksomheder inden for turistbranchen og øvrige landbaserede erhverv. Bygdeforholdene er også inden for udvalgets fagområder, så udvalget fik lejlighed til at komme ud og besøge bygder i området.

Landstingets Familie- og Sundhedsudvalg

07.01 – 24.01 / Sisimiut, Maniitsoq, Nuuk, Nanortalik, Narsaq og Qaqortoq

Orienteringsrejse:

Formålet med orienteringsrejsen var, at Udvalget skulle holde sig orienteret om forhold for ældre, handicappede, børn- og unge i de 6 kommuner, herunder konkret besøge sygehuse, læge- og tandklinikker, alderdomshjem, institutioner og væresteder for børn og unge og institutioner, væresteder, bosteder for handicappede. I de enkelte byer blev Udvalget tillige præsenteret for sundhedsproblemstillinger.

Under Udvalgets besøg i de enkelte byer blev der holdt møder med lokalpolitikere, lokalforeninger og med medarbejdere og beboere på besøgte institutioner. Der blev holdt borgermøder i Sisimiut og Nanortalik, mens der i Qaqortoq blev holdt et dialogmøde på GU med de studerende. I Nuuk holdt Udvalget møde med Landsstyremedlemmet for Familier og Sundhed, KANUKOKA, Paarisa, MIPI - Videnscenter om børn og unge, Center for Sundhedsuddannelser, Embedslægeinstitutionen og DIH.

Finansudvalget

28.01 – 04.02 / Nuuk

Orienteringsrejse:

Finansudvalget aflagde besøg og afholdt møder i kommunen.

Udvalget besøgte følgende:

- Aaqa
- Boenhed og Bofællesskab for psykisk handicappede
- Børne- og Familiecentret
- Børne- og Kulturudvalget
- Center for Sundhedsuddannelser
- Dronning Ingrid's Hospital

Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaq Paamiuni Royal Greenlandip suliffissuanut takuniaasut. Finansudvalget på besøg i Royal Greenlands fabrik, Paamiut.

- Elevhjemmet & kollegiet Marlulissat
- Grønlands Arbejdsgiverforening
- Grønlandsbanken
- Ippiarsuk Attartu
- Kommunens økonomiudvalg
- Meeqqat Illuat
- Nuuk Ungdom i Fremdrift
- Qinngorput
- Royal Arctic Line
- Royal Greenland
- Røde Kors Børnehjemmet
- Skolen ASK
- Sullissivik Nuuk
- Svømmehallen Malik

Der blev derudover aflagt besøg og afholdt møde med bygdebestyrelserne i følgende bygder:

- Kapisillit
- Qeqertarsuaat

01.03 – 11.03 / Danmark og Tyskland

Orienteringsrejse:

I Danmark aflagde Finansudvalget besøg på Royal Greenlands og Polar Seafoods fabrikker i Nordjylland. Udvalget besøgte videre afdelingen for grønlandske patienter på Psykiatrisk Hospital i Risskov og havnene i Ålborg og Esbjerg. I København blev der afholdt møder med Folketingets Finansudvalg, Det Rådgivende Udvalg vedr. Grønlands Økonomi, Nationalbanken samt Erik Bonnerup Nielsen fra Udliciteringsrådet. Der blev derudover aflagt besøg på Geologisk Museum, Dansk Polar Center, Rigshospitalet, Det Grønlandske Patienthjem og Det Grønlandske Hus i Løvstræde.

I Tyskland aflagde Finansudvalget besøg på Royal Greenlands fabrik i Wilhelmshaven.

26.05 – 03.06 / Paamiut og de sydgrønlandske kommuner

Orienteringsrejse:

Finansudvalget aflagde besøg i Paamiut og afholdt møder i de øvrige sydgrønlandske kommuner samt flere tilhørende bygder. Der blev afholdt møde med økonomiudvalget henholdsvis bygdebestyrelsen i hver af de besøgte byer og bygder.

I Paamiut Kommune besøgte Udvalget:

- Arsuk
- Atuarfik Tuiisak
- Dr. Margrethes Sundhedscenter
- Grønlands Maritime Skole – "Skipperskolen"
- Handicapinstitutionen Palleg
- Nukissiorfiit
- Pilersuisoq
- Royal Greenlands fabrik
- Tunitsivik Paamiut A/S

I Grønødal/Ivittuut Kommune besøgte Udvalget:

- Grønlands Kommando (GLK)
- Infirmeriet
- Den nedlagte kryolitmine

I Narsaq Kommune besøgte Udvalget:

- Jacob Knudsens 0-energihus
- Levnedsmiddelskolen Inuili

I Qaqortoq Kommune besøgte Udvalget:

- Sulisartut Højskole

I Nanortalik Kommune besøgte Udvalget:

- Aappilattoq
- Narsarmijit

01.08 – 10.08 / Uummannaq kommune

Orienteringsrejse:

Finansudvalget aflagde besøg og afholdt møder i kommunen.

Udvalget besøgte følgende:

- Alderdomshjemmet
- Arctic Umiaq Line
- Børnehjemmet Meeqqat Angerlarsimaffiat
- Hotel Uummannaq
- Nukissiorfiit vandværk
- Royal Arctic Line
- Royal Greenland
- Skibsværftet
- Sygehuset
- Økonomiudvalget

Der blev derudover aflagt besøg og afholdt møde med bygdebestyrelserne i følgende bygder:

- Ikerasak
- Illorsuit
- Niaqornat
- Nuugaatsiaq
- Qaarsut
- Saattut
- Ukkusissat

23.08 – 01.09 / Sisimiut kommune

Orienteringsrejse og budgetseminar:

Finansudvalget aflagde besøg i Kangerlussuaq, Sarfannguit og Itilleq, hvor der alle steder blev afholdt møder med bygdebestyrelserne. I Kangerlussuaq blev der tillige afholdt møde med Kangerlussuaq Tourism og aflagt besøg på den nye skole og i moskusslagteriet.

Udvalget afholdt endvidere budgetseminar i Kangerlussuaq vedr. Finanslovsforslaget for 2006 (FFL2006-I).

Endelig blev der i Sisimiut afholdt møde med Økonomiudvalget.

Udenrigs- og Sikkerhedspolitisk udvalg

17.02 / Nuuk

Besøg:

Besøg af en delegation af embedsmænd fra Nunavut-regeringen, deltagelse ved Per Berthelsen.

09.03 / Nuuk

Besøg:

Første ambassadesekretær Hajime Matsumura fra den japanske ambassade i København, møde med udvalgsformand Per Rosing-Petersen.

16.03 / Nuuk

Besøg:

Ambassadør Harsh K. Bhasin's, møde med Ellen Christoffersen.

10.05 / Nuuk

Seminar om Grønland i international sikkerhedspolitik:

Seminaret blev afholdt af Ilisimatusarfik, i samarbejde med Grønlands Nationalmuseum & Arkiv. Formålet var at debattere Grønlands rolle i international sikkerhedspolitik. Foredragene omhandlede

blandt andet amerikansk militær tilstedeværelse i Grønland, "Igaliko-aftalerne", oprindelige befolkninger og militarisering af Arktis. Udvalgsformand Per Rosing-Petersen holdt foredrag om "Grønlands befolkning og holdninger til militær, NATO og NMD."

17.05 – 31.05 / USA og Canada

Orienteringsrejse:

Formålet var at opnå indsigt i aktuelle emner af interesse for Grønland i relation til "Igaliku-aftalerne" samt i amerikansk udenrigs- og forsvarspolitik generelt. I Washington D.C. besøgte udvalget blandt andet Senatet, Kongressen og tænketanken RAND og drøftede missilforsvar samt forhold af fælles interesse for Grønland og Alaska, herunder oprindelige folk, klimaændringer og militæranlæg. I New York holdt udvalget møder vedr. FN's Sikkerhedsråd og FN's Permanente Forum for Oprindelige Folk og fulgte Permanent Forums fjerde session. Udvalget besøgte Peterson Air Force Base og i Cheyenne Mountain Operation Center i Colorado Springs, blev orienteret om missilforsvarsprojektet og fik indblik i den aktuelle dagsorden i amerikansk sikkerheds- og forsvarspolitik. I Colorado Springs orienterede en række eksperter om Greenland Ice Core Research-programmet og klimaændringernes betydning for Arktis. I Iqaluit mødtes udvalget med en række parlamentarikere og ministre og drøftede fælles grønlandske og canadiske forhold og problemstillinger samt forslaget om etablering af et parlamentarisk Inuit Råd.

19.08 og 21.08 / Nuuk

Besøg:

Middag med udenlandske ambassadører i København på orienteringsrejse i Grønland, deltagelse ved udvalgsformand Per Rosing-Petersen.

Revisionsudvalget

6. – 13. 07 / Bruxelles, Luxembourg

Orienteringsrejse og regnskabsseminar:

Revisionsudvalget samles hvert år til et seminar i forbindelse med udvalgets behandling af Landskassens regnskaber. Udvalget afholdt i år sit seminar i Bruxelles, da dette gav udvalget mulighed for at samtidig at mødes med repræsentanter for EU's Budgetkontrolud-

valg og den europæiske revisionsret samt den grønlandske repræsentation i Bruxelles. Endvidere mødtes udvalget med parlamentarikere fra Europaparlamentet samt en repræsentant for OLT-ordningen.

Vestnordisk Råd

27. 01 / København

Møde i Vestnordisk Råds præsidium med deltagelse af delegationsformanden.

15. – 17.06 / Tórshavn, Færøerne

Vestnordisk Råds temakonference:

Temakonferencens emne var "vestnordisk fiskeripolitik i forhold til den europæiske union", deltagelse Vestnordisk Råd, repræsentanter fra EU, Nordisk Råd, fiskerierhvervet i Vestnorden, det norske Storting samt de vestnordiske fiskeriministre. Deltagelse af hele delegationen.

22. – 25.08 / Isafjordur, Island

Vestnordisk Råds årsmøde:

Deltagelse af observatør fra Stortinget. På mødet vedtog Rådet tre rekommandationer vedrørende Vestnorden som en miljømæssig foregangsregion, indførelse af faste hvaltællinger og afholdelse af vestnordiske forfatterkurser. Endvidere opfordrede Rådet i to udtalelser de vestnordiske regeringer til at sikre den fortsatte belyvning mellem Narsarsuaq og Reykjavik samt at igangsætte en parlamentarisk debat om de vestnordiske landes fiskeripolitik i forhold til Den Europæiske Union. Deltagelse af hele delegationen.

24. – 27.10 / Reykjavik, Island

Nordisk Råds session:

Der blev afholdt møder med de tre landes fiskeri-, turist-, erhvervs-, kultur-, og samarbejdsministre. Herudover afholdtes møder med Nordisk Råds præsidium og Nordisk Råds Miljø- og Naturressourceudvalg samt Altingets Fiskeriudvalg. Deltagelse af delegationsformanden.

Nunat Avannarliit Siunnersuisoqatigiivisa Ataatsimeersuarnerannit. Fra Vestnordisk Råds årsmøde, Reykjavik.

5. Øvrige aktiviteter og projekter i 2005

Den grønlandsk/danske fælleskommission om øget grønlandsk selvstyre

Efter et kvart århundrede med den nuværende hjemmestyreordning for Grønland besluttede Landstinget efter forslag fra Landsstyret på efterårssamlingen 2003 at tage det næste skridt mod øget grønlandsk selvstyre. I forbindelse med behandlingen af Betænkning afgivet af Selvstyrekommissionen traf Landstinget enstemmigt beslutning om det videre forløb af selvstyreprocessen over de kommende år.

Det pålagdes Landsstyret at søge enighed med den danske Regering om nedsættelse af en paritetisk sammensat kommission bestående af grønlandske og danske parlamentariskere. Kommissionens opgave skulle være at udarbejde forslag til lovgivning om en nyordning for de grønlandske myndigheders overtagelse af yderligere kompetence inden for Rigsfællesskabet.

Landsstyret og den danske Regering nåede til enighed om kommissionens kommissorium den 21. juni 2004. Derefter

nedsattes Den grønlandsk/danske fælleskommission om øget grønlandsk selvstyre med 7 Landstingsmedlemmer og 7 Folketingsmedlemmer plus en grønlandsk formand og en dansk næstformand.

Kommissionen, der også har til opgave at stille forslag til en nyordning vedrørende det økonomiske mellemværende mellem Grønland og Danmark, afholdt sit første møde i september 2004. Der er nedsat tre arbejdsgrupper til forberedelse af kommissionens behandling af spørgsmål af afgørende betydning for de endelige resultater af arbejdet.

Det drejer sig om:

- Arbejdsgruppen vedrørende stats- og folkeretlige spørgsmål.
- Arbejdsgruppen vedrørende ikke-levende ressourcer.
- Arbejdsgruppen vedrørende økonomi og erhvervsudvikling.

Kommissionen planlægger at færdiggøre sit arbejde inden for en tidshorisont på 2 år.

Ungdomsparlament

Landstingets Formandskab forestod for første gang afholdelsen af Ungdomsparlamentet i 2003 under temaet grundloven. Det blev i denne forbindelse besluttet, at Ungdomsparlamentet fremover skulle afholdes hvert andet år.

I marts 2004 blev nedsat en projektgruppe, der skulle stå for forberedelserne til Ungdomsparlamentets afholdelse i 2005.

Emnet for Ungdomsparlament 2005 var demokrati. Dette emne blev valgt dels på baggrund af en forespørgsel fra Landstingets Familie- og Sundhedsudvalg, der ønskede, at der i højere grad blev sat fokus på demokrati og demokratiske processer i samfundet. Dels var 2004 25-året for Hjemmestyrets indførelse, og det var naturligt at sætte fokus på emnet demokrati i det første Ungdomsparlament efter jubilæet.

Den 6. maj 2004 blev der sendt invitationer ud fra Landstingsformanden til 22 uddannelsesinstitutioner. Alle grønlandske uddannelsesinstitutioner for kompetencegivende ungdomsuddannelser samt videregående uddannelser i Grønland fik invitationen.

Tilmeldingsfristen for deltagelse i Ungdomsparlamentet var den 1. juni 2004. Alle elever på de nævnte uddannelsesinstitutioner fik mulighed for at være med i Ungdomsparlamentet ved at skrive et eller flere forslag om demokrati i samfundet og sende det ind til Landstinget. Eleverne måtte selv bestemme, hvilket emne forslaget skulle omhandle, og hvor mange forslag de ville fremsætte. Deadline for indsendelse af forslag til Ungdomsparlament 2005 var den 1. december 2004.

Udvælgelse blandt de indkomne forslag fra de forskellige uddannelsesinstitutioner

Alle tilmeldte uddannelsesinstitutioner, der havde indsendt forslag deltog i Ungdomsparlamentet med én eller flere repræsentanter. Uddannelsesinstitutionerne valgte selv deres repræsentanter. Landstingets Bureau udvalgte i løbet af december måned 2004 ca. 30 forslag til behandling under Ungdomsparlamentet. Forslagene blev udvalgt således, at flere forskellige emneområder var dækket. Efterfølgende blev repræsentanterne så vidt muligt placeret i udvalg efter emne.

inuusuttut inatsisartui

ungdomsparlamentet

Studieforbøb og studiemateriale som forberedelse til Ungdomsparlament 2005

Efter at invitationen var blevet sendt ud til uddannelsesinstitutionerne påbegyndte Landstingets Bureau udarbejdelsen af diverse materialer til såvel lærere som elever vedrørende emnet Demokrati. Til uddannelsesinstitutionerne udarbejdedes et forslag til gennemførelse af et studiekredsforl b bestående af 10 dobbeltlektioner. Studieforb bet på uddannelsesinstitutionerne forløb fra august til november 2004.

I løbet af sommerferien 2004 udsendte Landstingets Bureau studiemateriale til de uddannelsesinstitutioner, som havde tilmeldt sig Ungdomsparlamentet. Alle studerende på uddannelsesinstitutionerne fik igennem arbejdet med forslagene et godt indblik i parlamentarisk arbejde, politik og demokrati. I det tilsendte studiemateriale kunne hentes hjælp til, hvordan et forslag udarbejdes, og hvilke overvejelser eleverne burde gøre sig, inden de gik i gang. Til understøttelse af forløbet var udarbejdet følgende omfattende materiale til inspiration og diskussion:

Materiale fremsendt til de deltagende skoler i forbindelse med Ungdomsparlament 2005:

- Undervisningsmateriale om at lave forslag;
- En beskrivelse til læreren om, hvordan et forslag kan

udarbejdes med demokrati som underliggende tema.

- Eksempler på forslag samt materiale til såvel elever som lærere for at give et indtryk af, hvordan man udarbejder forslag til Landstinget. Samtidig skulle disse bruges, når deltagerne selv skulle udarbejde deres egne forslag til Ungdomsparlamentet.
- Fem forslag med demokratisk indhold fremsat af Landstingsmedlemmer på Landstingets Efterr ssamling 2004
- Generelt om demokrati og politik:
En gennemgang af de forslag fra efterr ssamlingen 2004 hvor "demokrati" kom mest til udtryk, s  deltagerne kunne få et indtryk af, hvordan de "rigtige politikere" også har begrebet demokrati med i deres forslag.
- Sang og fortolkningsbidrag:
Leonard Cohens sang "Democracy" med fortolkningsbidrag som læreren kunne bruge som inspirationskilde i undervisningen sammen med en CD. Endvidere henholdsvis en grønlandsk og en dansk "gendigtning" af sangen "Democracy."
- Generelt om demokrati og politik:

Inuusutt Inatsisartui 2005. Ungdomsparlamentet 2005

Der blev til brug i undervisningen udarbejdet en tekst om henholdsvis demokratiets historie samt om demokratiets nutid.

- Oplæg til debat i klasserne om demokrati i Grønland – En præsentation i form af overheads.
- To undervisningshæfter udarbejdet af Henrik Skydsbjerg:
 - Politik i Grønland – Landstinget og Landsstyret
 - Politik i Grønland – Hvordan træffes beslutningerne?, et undervisningshæfte
- Forretningsorden for Ungdomsparlament 2005
- Forretningsorden for Grønlands Landsting
- CD-rom med samtlige forslag og deres behandling fra UP 2003 med fuldstændige referater.
- Diverse øvrige materialer:
- Videoer: Grønland og Grundloven, Nummer 24 – retten til undergrunden, Silamiut teaterstykke
- Taler fra Hjemmestyrets 25 års jubilæum

- Fakta-ark fra Grønlands Hjemmestyre
- Resumé af betænkning afgivet af Selvstyrekommissionen
- Hjemmestyreloven
- Danmarks Riges Grundlov
- Formkrav til beslutningsforslag
- Formkrav til forslag til forespørgselsdebat
- Baggrundsmateriale til underviseren

Hele det forberedende forløb til Ungdomsparlamentet 2005 blev fulgt op med et nyhedsbrev og formidling af praktisk hjælp og rådgivning.

Ungdomsparlamentet den 23. - 27. januar 2005

Den 23.-27. januar 2005 afvikledes Ungdomsparlamentet i Grønlands Landsting. Søndag den 23. januar 2005 åbnedes Ungdomsparlamentet ved en gudstjeneste i Vor Frelser Kirke. Ungdomsparlamentet forløb med møder i udvalgene, hvor de udvalgte forslag blev drøftet, og med møder i Landstingssalen, hvor Ungdomsparlamentet behandlede forslagene, som udvalgene havde besluttet skulle til debat og afstemning. Landstingsformanden ledte møderne i Landstingssalen, hvor også pressen og offentligheden havde adgang.

Inuusuttut Inatsisartui 2005. Ungdomsparlamentet 2005

For at Ungdomsparlamentet i så høj grad som muligt skulle ligne det grønlandske demokrati, hvor Hjemmestyret består af Landstinget (parlamentet) og Landsstyret (regeringen), blev der til Ungdomsparlamentet også valgt en regering (Styret). De 31 medlemmer i Ungdomsparlamentet blev sammensat af repræsentanter fra ungdomsuddannelserne i hele Grønland. Ved Ungdomsparlamentet blev Styrets rolle varetaget af repræsentanter fra de politiske partiers ungdomsorganisationer.

Følgende udvalg blev nedsat under Ungdomsparlament 2005

- Miljø- og Sundhedsudvalget
- Uddannelsesudvalget
- Uddannelsesstøtteudvalget
- Lov- og forfatningsudvalget
- Erhvervsudvalget

Til Ungdomsparlamentets afslutning torsdag den 27. januar 2005 overrakte eleverne et Slutdokument til Landsstyreformanden og Landstingsformanden. Slutdokumentet indeholdt bl.a. de forslag, der blev vedtaget under Ungdomsparlamentet 2005.

Slutdokumentet indeholder 22 punkter, som er vedtaget på

grundlag af følgende af Ungdomsparlamentet anerkendte principper:

- *At afgørelser træffes efter flertal, dog under hensyntagen til mindretallets interesser.*
- *At fællesskabet såvel som hver enkelt skal handle med respekt for menneskets individuelle integritet, retfærdighed og meninger.*
- *At den enkeltes rettigheder og friheder skal sikres uden forskel på grund af køn, race, farve, sprog, religion, politisk eller anden overbevisning, national eller social oprindelse, tilhørighed til et nationalt mindretal, formueforhold, fødsel eller andet forhold.*
- *At samfundets byrder bæres i fællesskab.*
- *At samfundets demokratiske værdier virkeliggøres gennem hele befolkningens initiativ og engagement på alle beslutningsniveauer.*
- *At fællesskabet sikrer, at den enkelte udvikler sin viden om og forståelse af egen samfundsmæssige identitet, kultur og værdier, tilegner sig viden om og udvikler for-*

Inuusuttut Inatsisartui 2005. Ungdomsparlamentet 2005

ståelse for andre kulturer, indføres i en demokratisk tankegang og bliver bevidst om egne demokratiske rettigheder og pligter samt udvikler forståelse for eget ansvar over for samfundets udvikling og dets samspil med naturen.

UNGDOMSPARLAMENTETS SLUTDOKUMENT 2005

Elementer, som Grønlands Ungdomsparlament den 3. marts 2005 har vedtaget bør indgå i det grønlandske samfunds demokratiske ordning.

Princippet om, at afgørelser træffes efter flertal, dog under hensyntagen til mindretallets interesser.

- 1 De offentlige myndigheder skal være lydøre overfor befolkningens forslag og synspunkter samt yde en aktiv indsats for at opsøge dialogen med borgerne forud for beslutninger af vidtrækkende betydning. Dette kan opnås gennem fuld åbenhed under beslutningsprocessen, offentlige høringer, lægmandsrepræsentation i råd og nævn samt gennem vejledende folkeafstemninger om beslutninger af særligt vidtgående betydning for samfundet.
- 2 Hensynet til mindretallets synspunkter bør beskyttes, også i landets parlamentariske forsamling. Det bør overvejes at indføre regler, hvorefter et parlamentarisk mindretal kan stille krav om, at bestemte principielle spørgsmål skal forelægges befolkningen ved en folkeafstemning forud for stadfæstelsen.

Princippet om, at fællesskabet såvel som hver enkelt skal handle med respekt for menneskets individuelle integritet, rettigheder og meninger.
- 3 Enhver i samfundet skal kende forskel mellem ret og uret og sættes i stand til at handle i overensstemmelse med sin indsigt og samvittighed. Skoler, arbejdspladser og foreninger skal spille en central og aktiv rolle i formidlingen af fællesskabets værdier.
- 4 Kriminalitet og misbrug af rusmidler skal forebygges gennem anvendelse af moderne pædagogiske virkemidler, så som oplysning, film, rollespil og musik. Det forebyggende arbejde bør inddrage kendte personer som formidlere og rollemodeller.
- 5 Bekæmpelsen af alkohol- og hashmisbruget skal styrkes. Der bør ske en videnskæssig oprustning på behandlingsområdet, og der bør overvejes strengere sanktioner overfor besiddelse og handel med hash.
- 6 Anstaltspladsernes antal skal modsvare behovet for

anbringelse, og deres indretning, beliggenhed og bemanning skal sikre hensynet til kriminalitetens ofre og samfundets behov for tryghed. Når der afsættes ressourcer til behandling af lovovertrædere, bør der tillige afses tilstrækkelige ressourcer til omsorg og bistand til kriminalitetens ofre. Man bør overveje behovet for et egentligt ungdomsfængsel med større kapacitet end ungdomspensionen i Sisimiut.

- 7 Domfældte skal have mulighed for at blive anbragt i Grønland, så de kan bevare kontakten til deres grønlandske sprog, kultur og identitet såvel som naturen, samt opretholde deres familiære bånd.

Princippet om, at den enkeltes rettigheder og friheder skal sikres uden forskel på grund af køn, race, farve, sprog, religion, politisk eller anden overbevisning, national eller social oprindelse, tilhørighed til et nationalt mindretal, formueforhold, fødsel eller andet forhold.

- 8 Med henblik på at højne tolerancen, kompetencen og samhørigheden i samfundet bør der sikres forbedrede muligheder for at lære det grønlandske sprog, også som voksen.

Princippet om, at samfundets byrder bæres i fællesskab.

- 9 Der bør ske en landsdækkende kortlægning af miljøproblemerne på affaldsdumpe og i havneområder. På længere sigt er der behov for en handlingsplan for miljøoprydningen.
- 10 Landets trafikpolitik bør tage udgangspunkt i befolkningens behov.
- 11 For at nedbringe antallet af tilskadekomne og tabet af liv til søs, bør fællesskabet drøfte tiltag, der forbedrer sikkerheden for de mindre fartøjer. Enhver, der fører en mindre båd eller jolle, skal kende og respektere egne begrænsninger samt være opmærksom på nødvendigheden af at anskaffe egnet rednings- og kommunikationsudstyr.
- 12 Unge under uddannelse bør udvise den fornødne ansvarlighed ved pasning af deres studier. Dertil hører, at det private forbrug ikke må være baseret på sideløbende arbejde af et omfang, der går ud over uddannelsen.
- 13 Der bør arbejdes for en forhøjelse af det månedlige børnetilskud for studerende med børn. Ved finansieringen af dette tiltag opfordres alle studerende til at

stille sig solidarisk med de studerende, der har børn.

Princippet om, at samfundets demokratiske værdier virkeliggøres gennem hele befolkningens initiativ og engagement på alle beslutningsniveauer.

- 14 For at styrke det grønlandske samfund forud for indførelsen af selvstyre er der behov for klare målsætninger, strategier og planlægning vedrørende landets samlede erhvervsudvikling, en betydelig omlægning og reduktion af den offentlige forvaltning, en markant forøgelse af befolkningens uddannelsesniveau og en langsigtet strategi for landets økonomiske udvikling.
- 15 Befolkningen skal kende og udnytte den enkeltes mulighed for alene eller i forening med andre at deltage aktivt i den demokratiske debat og beslutningsproces på alle niveauer i samfundet.
- 16 Befolkningen, organisationer og arbejdspladser bør engagere sig i lokale initiativer til oprydning af miljøet i byer, bygder og vores fælles natur.
- 17 For at forbedre udbyttet fra erhvervspraktikophold er der behov for lokale initiativer til et forbedret samarbejde mellem skole, elev, kommunen og arbejdspladserne. Det offentlige bør støtte sådanne initiativer gennem vejledning og idékataloger over tiltag, der kan sikre en forbedring af praktikkoordinatorernes funktion og praktikopholdet i øvrigt.
- 18 Det er op til de unge at skabe lokale initiativer, der forbedrer fritidsmulighederne for børn og unge. Befolkningen bør gå i dialog med lokale og centrale beslutningstagere for at opnå støtte til nye aktiviteter indenfor idræt, teater, musik, sang, forfattervirksomhed og anden kunstnerisk udfoldelse i landets byer og bygder.

Princippet om, at fællesskabet sikrer, at den enkelte udvikler sin viden om og forståelse af egen samfundsmæssige identitet, kultur og værdier, tilegner sig viden om og udvikler forståelse for andre kulturer, indføres i en demokratisk tankegang og bliver bevidst om egne demokratiske rettigheder og pligter samt udvikler forståelse for eget ansvar over for samfundets udvikling og dets samspil med naturen.
- 19 Fællesskabet bør prioritere investeringen i ungdommens uddannelse og den enkeltes personlige udviklingsmuligheder gennem skabelsen af uddannelser af høj kvalitet, der tilgodeser samtlige samfundets behov.

20 Atuarfitsialak skal udvikles i overensstemmelse med intentionerne om at sikre et højt uddannelsesniveau, som forbereder eleverne til videreuddannelse i og uden for Grønland. Undervisning i fremmedsprog bør have en fremtrædende plads i undervisningen.

- 21 Den forebyggende lokale indsats overfor familier bør styrkes. Det bør overvejes om førstegangsførelse kan tilbydes forældrekurser, der forbereder dem på deres nye ansvar. Lokale initiativer, der er retningsvisende for familieområdet, bør påskønnes og søges udbredt fra centralt hold.
- 22 Ungdomsparlamentet har drøftet behovet for, at der udvikles et nyt tilbud om en døgnskole i Grønland, hvis primære formål er at hjælpe unge i gang igen, hvis de er gået i stå med deres skolegang og uddannelse. En sådan skole ville kunne give de unge redskaber til at overvinde deres faglige såvel som deres personlige udfordringer, og skolen ville kunne baseres på de idealer og målsætninger, som vores samfund tilstræber for individet og fællesskabet. Ungdomsparlamentet opfordrer til, at disse overvejelser tages med i betragtning ved den videre udvikling af skole- og uddannelses tilbudene i vores land.

Således vedtaget af Ungdomsparlamentet den 3. marts 2005 med underskrift af alle de 31 medlemmer.

Næste Ungdomsparlament afholdes i 2007.

Grønlandslegat til journalister

Et nyt Grønlandslegat til journalister på 60.000 kr. skal øge kendskabet til grønlandske og danske samfundsforhold i disse år med store forandringer i og imellem Grønland og Danmark. Folketinget oprettede sammen med Grønlands Landsting legatet i anledning af Hjemmestyrets 25 års jubilæum.

Ansøgninger til legatet bedømmes af Folketingets formand og Grønlands Landstings formand. Legatet uddeltes første gang i efteråret 2004.

30.000 kr. gives til en dansk journalist til en studierejse til Grønland, og 30.000 kr. går til en studierejse til Danmark for en grønlandsk journalist.

Den del af legatet på 30.000 kr., der uddeles til en grønlandsk journalist, skal anvendes til en reportage- og studierejse til Danmark, som har fokus på enten de økonomiske, politiske, sociale eller kulturelle forhold. Rejsens formål er forpligtende, og rejsen skal være foretaget inden et år fra bevillingsdagen.

Legatet uddeles til personer, der arbejder som journalist. Legatet kan ikke bruges alene til deltagelse i konferencer, organisationers årsmøder eller tilsvarende.

Legatet kan kun anvendes til dækning af udgifter, som er direkte relateret til rejsen, dvs. flybillet, særligt oprettede forsikringer, samt opholdsudgifter. Egen løn og eventuelle udgifter i Danmark til andre formål end ovennævnte kan ikke dækkes af legatet. Rejsens praktiske gennemførelse arrangeres gennem Landstingets Bureau.

I 2005 uddeltes legatet til Thomas Grue Jakobsen til gennemførelse af et radio-projekt med 3-4 grønlandsk- og dansksprogede portrætter af grønlandske iværksættere i Danmark. Portræterne krydres med facts om de pågældende erhverv/område, såsom forretningsverdenen, kulturen og sundhedsvæsenet.

Kulturnat

Landstingets Formandskab har siden 2001 holdt åbent hus i Landstinget på Kulturnatten i Nuuk for at give befolkningen mulighed for at få et uformelt indblik i, hvad politikerne laver, hvordan arbejdsformen er, og få et indtryk af de fysiske rammer, og hvad Landstingets Bureau arbejder med.

Ikke mindst set i lyset af succes'erne i 2003 og 2004 hvor besøgstallet nåede op over henholdsvis 500 og 1000 gæster, deltog Landstinget igen i Kulturnatten i 2005; denne gang igen med over 1200 gæster. Arrangementet indeholdt en rundvisning i Landstingssalen, hvor der samtidig var mulighed for at tale med såvel Landstingsformanden som øvrige tilstedeværende Landstingsmedlemmer.

Der blev serveret forfriskninger i Landstingets kaffestue, og medarbejderne i Landstingets Bureau stod til rådighed for en generel rundvisning, herunder fremvisning af Landstingets malerier og en snak om arbejdet. Der var endvidere arrangeret fremvisning af power point show om parlamentarisme med tilhørende quiz. Ligeledes var der afholdt videofremvisning af Silamiuts forestilling om Grundloven. Landstinget kan således med tilfredshed konstatere en fortsat voksende interesse fra offentligheden i det parlamentariske arbejde i Grønland.

Besøg i Landstinget

Landstingets møder er åbne for offentligheden. Tilhørerpladserne i Landstingssalen er udstyret med mulighed for at vælge tolkning, fra det sprog der aktuelt anvendes fra talerstolen til grønlandsk eller dansk. Landstingets dagsorden fremgår af opslag ved salen og opdateres til stadighed

på Landstingets hjemmeside www.nanoq.gl.

I årets løb får Landstinget besøg af mange gæster, der gerne vil se Grønlands parlament. Det gælder såvel officielle gæster, turister og grupper, der efter forudgående aftale får en præsentation af Landstinget og dets arbejde.

Flere og flere skoleklasser benytter muligheden for at besøge Landstinget. Dels som en udflugtsmulighed, dels for at inddrage et sådant besøg i undervisningen i samfundsfag. Landstingets Bureau vil søge at tilpasse præsentationen og besøgets forløb efter elevernes alder og den pædagogiske sammenhæng besøget indgår i.

Aftale om besøg kan træffes på telefon 34 50 00 eller E-mail: landstinget@gh.gl.

Projekt Lovkvalitet

Lovkvaliteten har igennem en årrække haft Landstingets særlige bevågenhed, og i 1998 besluttede Landstinget, at der skulle etableres en juridisk funktion i Landstingets Bureau. Denne enhed, som blev etableret det følgende år, fik betegnelsen "Landstingets Lovtekniske Funktion". Funktionen bistår løbende Landstinget med at fremme kvaliteten af den lovgivning, som Landstinget vedtager. Dette sker i et samarbejde med Landsstyrets Lovkontor og de ansvarlige ressortdirektorer.

Kvaliteten i den lovforberedende proces søges også fremmet ved, at Landstingets udvalg indhenter kopi af afgivne høringssvar og kontrollerer, at alle relevante myndigheder og organisationer m.v. er hørt og er givet en passende frist til at kommentere lovudkastet. Dette er med til at sikre Landstingsmedlemmerne et fuldstændigt og korrekt beslutningsgrundlag.

Inddragelse af befolkning og offentlighed

Landstingets Formandskab søger i tilrettelæggelsen af Landstingssamlingernes afvikling at sikre en tilstrækkelig anmeldelsesfrist samt et passende tidsrum mellem lovforslagenes 1. og 2. behandling, henholdsvis beslutningsforslagenes 1. og 2. behandling. Hensigten er at sikre Landstinget tilstrækkelig tid til en grundig og kritisk vurdering og udvalgsbehandling. Samtidig sikres offentligheden (medier, borgere, virksomheder og interesseorganisationer m.v.) mulighed for at kommentere forslaget og gøre deres indflydelse gældende. Dette kan blandt andet ske gennem offentlig debat samt mundtlige eller skriftlige henvendelser til Landstingets medlemmer og udvalg. I særlige tilfælde kan Landstinget afholde offentlige høringsmøder eller lignende foranstaltninger.

Offentlighedens inddragelse er en væsentlig del af den demokratiske lovgivningsproces og giver mulighed for at af-

dække mangler og uensigtsmæssigheder i et forslag. Herudover vil offentlighedens inddragelse fremme befolkningens kendskab og ejerskab til påtænkte lovinitiativer og dermed bane vejen for reglernes senere implementering.

Lovforslag og andre forslag, som er optaget på dagsordenen for en Landstingssamling, har siden 2001 været tilgængelige via Hjemmestyrets internetportal Nanoq, hvor materialet offentliggøres sammen med udvalgsbetænkninger og fortryk af Landstingets forhandlinger. Hertil kommer, at Landstingets forhandlinger fortsat i næsten fuld udstrækning radiotransmitteres på grønlandsk og dansk. Også dette er med til at sikre hele landets befolkning mulighed for at gøre sig bekendt med Landstingets behandling af forslag og at øve demokratisk indflydelse herpå.

Retsteknisk gennemgang og samarbejdet mellem Landstingets og Landsstyrets administrationer

Landstingets Lovtekniske Funktion varetager den retsteknisk gennemgang af samtlige forslag til landstingslove og landstingsforordninger samt forslag til øvrige retsregler, navnlig regeringsforslag og konventioner.

Landsstyrets Lovkontor har i juni 2004 udsendt en revideret vejledning vedrørende udarbejdelse af love, bekendtgørelser og cirkulærer, som har været i høring hos bl.a. Landstingets Lovtekniske Funktion. Vejledningen har til hensigt at forbedre kvaliteten af nye lovforslag, blandt andet gennem en styrkelse af lovbemærkningernes kvalitet og dermed af Landstingets beslutningsgrundlag.

Herudover bestræber Landstingets Lovtekniske Funktion sig på en løbende forbedring af det retstekniske samarbejde med Landsstyrets administration. I den forbindelse har det siden EM 2004 på forsøgsbasis været aftalt at inddrage Landstingets Lovtekniske Funktion i den lovforberedende proces inden udløbet af forslagernes anmeldelsesfrist til Landstinget. Forsøgsordningen blev i første omgang afprøvet i forhold til Skattedirektoratet.

Hensigten med ordningen er at sikre en tidlig og gensidig dialog om evt. behov for forbedringer i et lovudkast. Ved at lægge større vægt på administrative samarbejdsmuligheder inden forslagets anmeldelse til Landstinget skønnes det blandt andet muligt at nedbringe antallet af rettelserblade og ændringsforslag, der alene tilgodeser retstekniske og sprogtekniske behov. Dette aflaster ikke alene begge administrationer i den travle periode op til og under en landstingssamling. Fremgangsmåden forventes også at kunne bidrage til, at Landstinget fremover i højere grad kan friholdes fra at skulle beskæftige sig med teknisk prægede spørgsmål og dermed kan koncentrere sig om den politiske behandling af forslagene.

På baggrund af de indhøstede positive erfaringer med den nye samarbejdsprocedure blev ordningen fra FM 2005 udvidet til flest mulige sagsområder.

Landstingets Ombudsmand

Efter hvert landstingsvalg samt ved embedsledighed vælger Landstinget en ombudsmand, som på Landstingets vegne har indsigt med Hjemmestyrets og kommunernes forvaltning.

Borgerne kan klage over de nævnte forvaltninger m.v. til Ombudsmanden. Ombudsmanden afgør selv, om en klage giver tilstrækkelig anledning til undersøgelse. En undersøgelse kan også indledes på Ombudsmandens eget initiativ, d.v.s. uden at der foreligger en klage.

Får Ombudsmanden kendskab til fejl eller forsømmelser af større betydning, giver Ombudsmanden meddelelse herom til Landstinget og til Landsstyret. Ombudsmanden giver ligeledes meddelelse til Landstinget og Landsstyret, hvis Ombudsmanden bliver opmærksom på mangler ved gældende lovgivning.

Ombudsmanden afgiver en årlig beretning til Landstinget om sin virksomhed. Beretningen offentliggøres.

Ombudsmandens virksomhed er reguleret i Landstingslov nr. 7 af 13. juni 1994 om Landstingets Ombudsmand, samt i "Almindelige bestemmelser for Ombudsmandens virksomhed" af 14. juni 1995.

Bliver Landstingets Ombudsmand opmærksom på mangler ved gældende landstingslove, landstingsforordninger eller administrative bestemmelser, skal ombudsmanden give Landsstyret og Landstingets Lovudvalg meddelelse herom. Landstinget vil herefter påse, at der sker den fornødne opfølgning på ombudsmandens henstillinger.

Sager og vejledninger

Landstingets Ombudsmand oprettede i 2005 108 konkrete enkeltsager på baggrund af indkomne klager. Herudover oprettede Ombudsmanden 24 konkrete sager af egen drift. Endvidere blev der i 2005 foretaget 138 vejledninger.

99 sager blev i 2005 afvist, og 16 klagesager afsluttet efter realitetsbehandling.

Kommunebesøg

Landstingets Ombudsmand har i 2005 gennemført kommunebesøg i Upernaviup Kommunia, Ilulissat Kommuniat, Qaqortup Kommunia, Nanortallip Kommunia og Nuup Kommunia.

Internationalt samarbejde

Landstingets Ombudsmand deltog i marts måned i Folketingets Ombudsmands 50 års jubilæum. I december måned deltog Landstingets Ombudsmand i Vestnordisk Ombudsmandsmøde i Thorshavn på Færøerne.

I øvrigt

Embedet kunne i 2005 fejre sit 10 års jubilæum.

Juridisk sprogprojekt

Landstingets Bureau har taget initiativ til at indlede et formelt samarbejde med Oqaasileriffik og Landsstyrets Tolkefunktion omkring udviklingen af en juridisk ordliste- eller ordbogsproduktion med udgangspunkt i de ord og vendinger, der anvendes i lovtekster på både dansk og grønlandsk.

Formålet er at skabe et redskab til anvendelse ved udarbejdelse af lovforslag, der fremlægges til vedtagelse i Landstinget, således at man dermed får en "ensartet juridisk sprogbrug" i al lovgivning, der vedtages i Landstinget.

6. Målsætninger for Landstingets betjening

Den politiske ledelse af Landstingets Bureau forestås af Landstingets Formandskab.

Landstingets Bureau skal som det grønlandske parlaments administration aktivt medvirke til, at Landstingets arbejde fremmes bedst muligt.

Bureauet skal inden for lovgivningens rammer og de af Formandskabet udstukne retningslinier arbejde for:

Forbedring af betingelserne for det parlamentariske arbejde ved

- Ydelse af rådgivning, støtte, tolkning og oversættelse af høj kvalitet til Landstingets udvalg og medlemmer,
- Fremme af samspillet mellem Landsting og Landsstyre til bedre forberedelse af udvalgsarbejdet og til undgåelse af uhensigtsmæssigheder i arbejdsdelingen,
- Ydelse af bidrag til den mest hensigtsmæssige udvalgsstruktur og udvalgenes arbejdsformer,
- Opbygning af et fagligt videnberedskab til sikring af fortsat kvalitetsudvikling inden for Bureauets arbejdsområde,
- Bedst mulig anvendelse af Bureauets ressourcer ved bedre planlægning, beslutningsprocesser og opfølgning på erkendte svagheder.

Højnelse af Landstingets anseelse ved

- Fortsat fokus på forbedring af lovkvaliteten,
- Forbedring af reaktionstiden på henvendelser fra organisationer og interessegrupper,
- Øget og forbedret formidling af information om Landstingets arbejde og resultater,
- Opdatering af referater fra Landstingets samlinger,
- Iværksættelse af og deltagelse i projekter, der kan danne model i henseende til integration og anvendelse af grønlandsk som modersmål i to-sprogede sammenhænge.

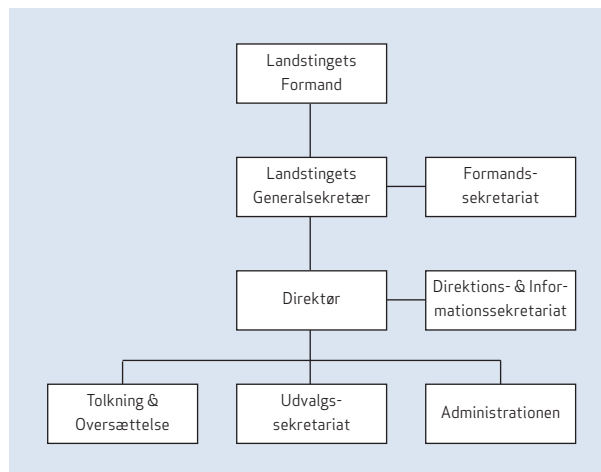
Udvikling af Bureauet som arbejdsplads ved

- Anvendelse af resultatorienterede ledelsesformer og en aktiv personalepolitik, der kan tiltrække, udvikle og fastholde kompetente og motiverede medarbejdere,
- Løbende effektivisering af Bureauets drift, så der kontinuerligt dokumenteres et højt produktivets- og kvalitetsniveau i opgaveløsningen, svarende mindst til niveauet af offentlige udgifter der medgår til driften.

Organisationsplan

Nedenfor vises Landstingets Bureaus organisationsplan.

Figur 6-1.

Information om funktionernes opgaver

Landstingsformanden

Formanden er beskæftiget med varetagelsen af Formandskabets opgaver i en fuldtidsstilling. Landstingets Formandskab er ansvarlig for varetagelsen af en lang række opgaver til sikring af hensigtsmæssige arbejdsbetingelser for Landstinget og dets medlemmer samt samspillet mellem Landsting og Landsstyre. Endvidere påhviler det Formandskabet at repræsentere Landstinget udadtil og effektivt formidle information til offentligheden om Landstinget og resultaterne af dets arbejde. På politisk og parlamentarisk niveau betjenes Formandskabet af generalsekretæren, der har det overordnede ledelsesansvar for Landstingets administration.

Landstingets generalsekretær

Landstingets generalsekretær varetager koordination og gennemførelse af Formandskabets initiativer og aktiviteter på det politiske niveau og i relation til parlamentariske repræsentationer.

I forbindelse med Landstingets samlinger forbereder generalsekretæren dagsordenen for hele samlingen og de enkelte mødedage, ligesom denne under Landstingets møder fungerer som sekretær i Landstingssalen. Endvidere om-

fatter generalsekretærens bistand til Formandskabet opgaver vedrørende:

- Relationen til Landsstyret,
- Forholdet til Rigsfællesskabet,
- Værtskab ved parlamentariske repræsentationers besøg og repræsentation efter sådanne repræsentationers invitation,
- Koordination i forhold til partisekretariater vedrørende Formandskabets initiativer, og
- Varetagelse af forhandlinger med faglige organisationer.

Generalsekretæren har det overordnede ledelsesansvar for Landstingets Bureau. Dette ansvar er i vidt omfang delegeret til direktøren for Bureauet for så vidt angår den daglige drift.

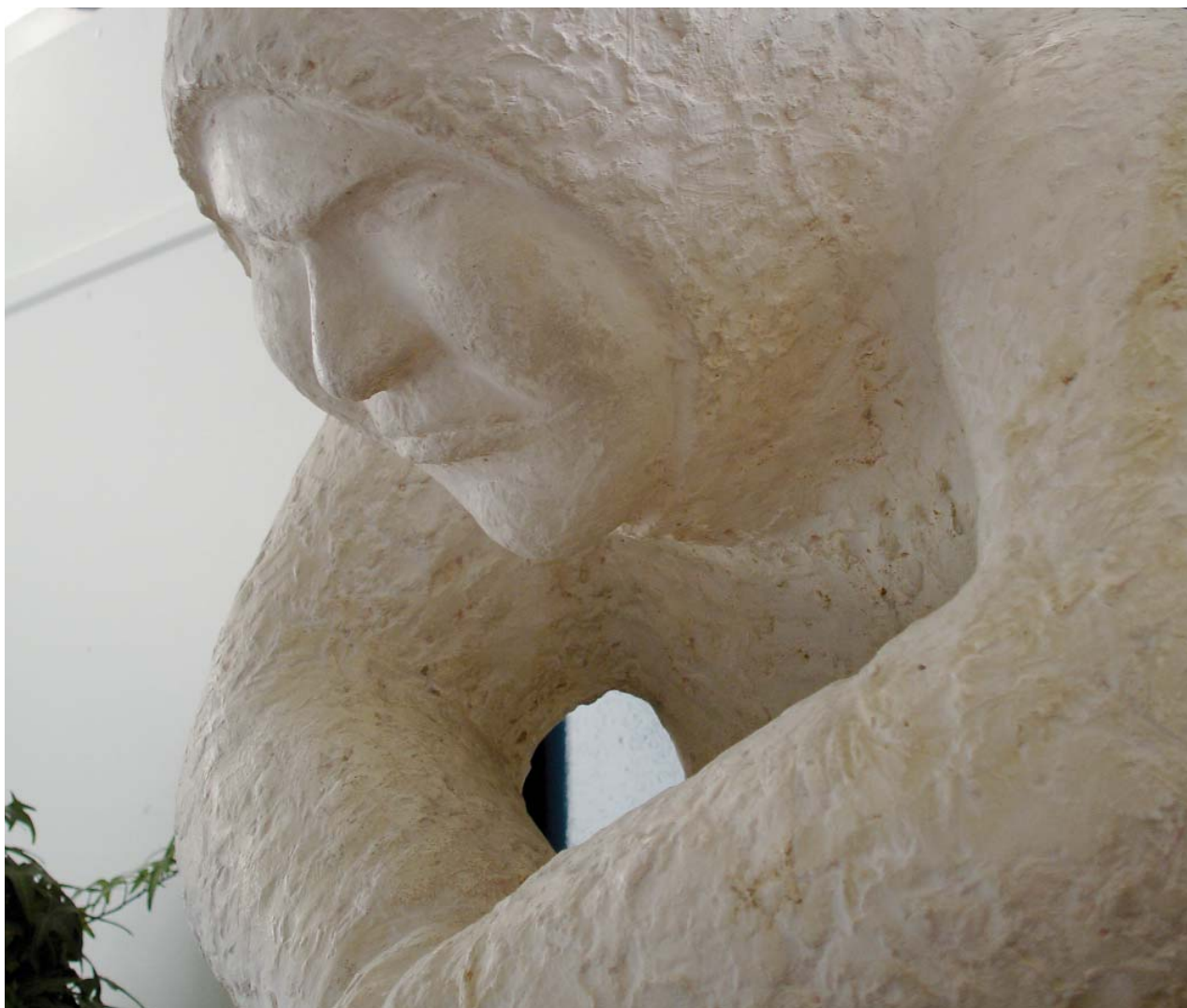
Formandssekretariatet

Landstingsformanden har en personlig sekretær, som bl.a. bistår Formanden med tilrettelæggelse og gennemførelse af Formandens rejser og mødeaktivitet. Sekretæren står også for administrationen af Nersornaat.

Direktøren for Landstingets Bureau

Direktøren for Bureauet varetager den daglige ledelse af Bureauets funktioner og personale i henhold til delegering fra generalsekretæren. Direktøren refererer til generalsekretæren og bistår denne med faglige serviceydelser, dels personligt og dels gennem Bureauets fire service-enheder. Direktøren er budgetansvarlig over for generalsekretæren med hensyn til Bureauets drift. Han initierer, deltager i eller leder Bureauets projekter efter aftale med generalsekretæren. Derudover fungerer direktøren som sekretær for Landstingets Formandskab, som sekretær for Udvalget for Forretningsordenen og Udvalget til Valgs Prøvelse.

Under Landstingets samlinger og forberedelserne hertil arbejder generalsekretæren og direktøren tæt sammen om den bedst mulige afvikling af Landstingets arbejde. Et tilsvarende samarbejde gennemføres året igennem til gennemførelse af Formandskabets opgaver og Bureauets levering af service. Under generalsekretærens fravær fungerer direktøren i dennes sted.

Direktions- og informationssekretariatet

Direktionssekretariatet består af en sekretær, som varetager sekretærfunktionen for Bureauets direktør. Informationssekretariatet består af en udvalgssekretær, der fungerer som informationsmedarbejder og sammen med en studentermedhjælper sørger for, at information til offentligheden om arbejdet i Landstinget bliver lagt ud på Landstingets hjemmeside. Desuden er der en referent, som varetager udarbejdelse af referater fra Landstingets møder i salen. IT-udvikling og IT-drift i Landstinget varetages i samarbejde med Grønlands Hjemmestyres IT-afdeling under kontraktadministration fra Sekretariatet.

Tolkefunktionen

Alt det materiale, der produceres i Landstinget og i Landstingets udvalg skal foreligge på to sprog. Derfor skal alt oversættes enten til grønlandsk eller dansk. Til at klare denne opgave er der i Tolkefunktionen ansat 6 tolke, som skal oversætte alle Landstingets skrivelser såsom mødeindkaldelser, referater, udvalgenes betænkninger, beretninger, rejserapporter mm. på et højt kvalificeret fagligt og juridisk niveau. Desuden simultantolkes alle udvalgsmøder, samråd og deputationer. Endelig indbefatter tolkenes opgaver projektledelse og koordination vedrørende Landstingets Sprogprojekt samt andre projekter efter opdrag.

Udvalgssekretariatet

Udvalgssekretariatet betjener Landstingets udvalg, og sekretariatet består af en række udvalgssekretærer. Hver udvalgssekretær assisterer et udvalg med at behandle lov- og beslutningsforslag, at arrangere udvalgsrejser og at bistå udvalget til blandt andet gennem spørgsmål til Landsstyret at holde sig a jour med deres arbejdsområde og føre tilsyn med, at Landsstyrets forvaltning holder sig inden for lovens rammer. Udvalgssekretariatet bistår også med at udarbejde medlemmernes private lov- og beslutningsforslag. Udvalgssekretariatet yder ligeledes bistand til Landstingets deltagelse i internationalt samarbejde, og til Landstingets delegationer til internationale parlamentariske forsamlinger.

Udvalgssekretariatet varetager endvidere følgende funktioner:

- **Landstingets Lovtekniske Funktion**

Landstingets Lovtekniske Funktion varetager den retstekniske gennemgang af samtlige forslag til landstingslove og landstingsforordninger samt forslag til øvrige retsregler, navnlig regeringsforslag og konventioner. Funktionen varetages af bureauets juridiske chefkonsulent med assistance fra de juridisk uddannede udvalgssekretærer.

- **Nordisk Råd og Vestnordisk Råds Delegationssekretariat**

En udvalgssekretær betjener de grønlandske medlemmer

af Vestnordisk Råd og varetager de praktiske opgaver i forbindelse med Vestnordisk Råds arrangementer. Betjeningen af Nordisk Råd sker som en nyskabelse fra 1. januar 2005 i samarbejde med partisekretariatene.

- **Service- og administrationsafdelingen**

Service- og administrationsafdelingen i Landstingets Bureau varetager samtlige opgaver med administration og udvikling af Landstingets budget og regnskab, vederlag til landstingsmedlemmer, løn- og personaleadministration mm. Endvidere varetager afdelingen de administrative opgaver i forbindelse med forberedelse og gennemførelse af Landstingets samlinger; bl.a. ved løbende opdatering af dagsordenen efter forlæg fra Bureauets ledelse samt journalisering, kopiering og distribuering af betænkninger og ordførerindlæg. Endelig administrerer afdelingen Landstingets boligangvisning til medlemmer og medarbejdere.

7. Ansatte i Landstingets Bureau

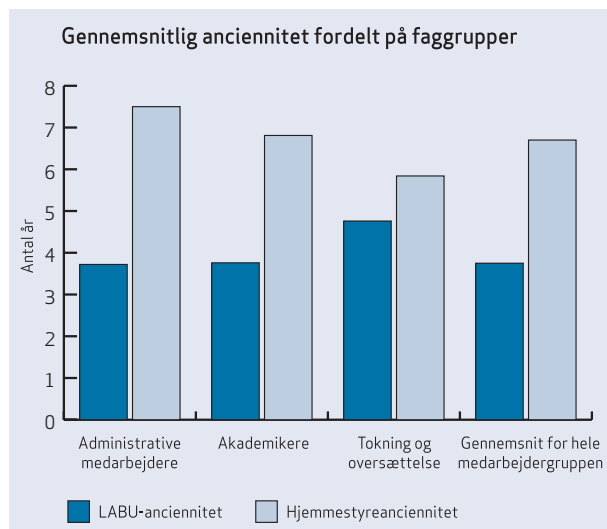
Generalsekretær	1
Formandssekretariat	1
Direktør	1
Direktions- og informationssekretariatet	2
Tolkning og oversættelse	4
Udvalgssekretariat	9
Administration	8
I alt	26

Personalestab under Landstingets Ombudsmand

Foruden Landstingets Ombudsmand, bestod embedets personale ved udgangen af 2005 af 7 medarbejdere, heraf:

- 1 retschef
- 1 cheftolk
- 2 tolke
- 1 specialkonsulent
- 1 fuldmægtig
- 1 kontorfuldmægtig

Tabel 7-1

Forklaring til graf over anciennitet

Medarbejderne i Landstingets Bureau havde ved udgangen af 2005 en gennemsnitlig anciennitet på knap 4 år. En enkelt medarbejder har været ansat ved Landstingets Bureau siden dette blev organisatorisk udskilt fra centraladministrationen i januar 1998.

Flere medarbejdere er kommet til Landstingets Bureau fra det øvrige Hjemmestyre i de første år efter 1998. Gennemsnitligt har medarbejderne i Landstingets Bureau været i Grønlands Hjemmestyre i knap 7 år.

Grafen viser ancienniteten for de ansatte i Landstingets Bureau. Venstre søjle markerer ansattes anciennitet i Landstingets Bureau, mens højre søjle viser Hjemmestyre-anciennitet. Det fremgår at de administrative medarbejdere har den største Hjemmestyreanciennitet. Mens medarbejderne fra Landstingets Bureaus tolkefunktion har den største anciennitet i Landstingets Bureau. Endvidere fremgår det af statistikken at akademikerne i gennemsnit har 3 års erfaring fra det øvrige Hjemmestyre udover deres knap 4 år i Landstingets Bureau.

8. Grønlands Hjemmestyres fortjenstmedalje "Nersornaat"

Grønlands Hjemmestyres fortjenstmedalje Nersornaat blev indstiftet i forbindelse med Hjemmestyrets 10 års jubilæum i 1989.

Medaljen er Hjemmestyrets fornemmeste anerkendelse, og medaljen kan tildeles såvel borgere i Grønland som danskere og udlændinge for en helt særlig fortjenstfuld indsats for Grønland, hvad enten det drejer sig om samfundstjeneste, erhverv, kunst, videnskab eller andet. Landstingets Formandskab træffer beslutning om tildeling af medaljer. Medaljen tildeles enten som guldmedalje eller som sølvmedalje.

Sølvmedaljer er personlig ejendom for indehaveren og kan ikke gøres til genstand for overdragelse, pantsætning eller retsforfølgning, så længe indehaveren lever. Ved død indgår sølvmedaljer i indehaverens almindelige bo.

Guldmedaljer tilhører Grønlands Hjemmestyre og skal ved død tilbageleveres til ejeren. Medaljen overrækkes modtageren personligt af en repræsentant for Hjemmestyret. Sammen med medaljen udleveres et diplom, der underskrives af Landstingsformanden.

Udgifter i forbindelse med selve ceremonien ved overrækelsen af Nersornaat afholdes af Landstingets Formandskab.

Tabel 8-1

I 2005 blev følgende personer hædret med Nersornaat

Tildelte guldmedaljer i 2005:	Overrakt:
Per Stig Møller	13/1

Tildelte sølvmedaljer i 2005	Overrakt
Alberth Jakobsen	13/1
Mona Lennert	20/2
Peter Storch	20/2
Marianne Stenbæk	23/2
Evald Brønlund	11/3
Karl Møller	17/3
Frederik Fleischer	27/4
Akvillas Larsen	21/6
Hans Hard	17/7
Frederik Simonsen	17/7
Julius Jakobsen	22/7
Henrik Skolemose	5/9
Hans Gammeltoft Hansen	7/9
Ilannguaq G. Jensen	7/9
Richard Petersen	7/9
Poul Helge Alsbirk	7/9
Michael Hauser	7/9
Svend Aage Horsted	7/9
Samson Karlsen	14/9
Martha Ulriksen	29/9
Jens Inûsugtoq	30/9
Johannes Sandgreen	14/12
Sofie Andersen	15/12
Mogens Andersen	15/12
Peter Siegstad	15/12

I bilag 2-3 ses tildelingerne af Nersornaat i årene 1989-2004.

9. Økonomi

Landstingets regnskabstal

Det bemærkes, at en væsentlig del af udgifter direkte forbundet med Landstingets rejseaktiviteter, møder, etc. er anført under Landstingets Bureau. Fra 2006 optages under Landstingets Bureau alene udgifter, der kan karakteriseres som administrative udgifter.

Udgifter forbundet med det parlamentariske arbejde optages på Finansloven under Landstinget og Landstingets Bureau.

Derudover varetager Landstingets Formandskab det overordnede ansvar for Landstingets Ombudsmands bevillinger og regnskaber.

Endelig forstås administrationen af en række tilskud under Landstingets samlede bevillinger.

Landstinget	
Vederlag, eftervederlag og pension	16.522.846
Vedligeholdelse og drift af Landstingets tekniske faciliteter	993.370
	17.516.216

Landstingets Bureau

Lønninger	15.869.831
Samlinger	2.003.576
Ægtefællerejser	83.536
Orienteringsrejser	695.455
Formandskabets rejser	1.014.500
Finansudvalgets rejser	1.044.556
Revisionsudvalgets rejser	348.963
Fiskeri- og Landbrugsudvalgets	38.919
Fredning og Miljøudvalgets rejser	0
Bolig- og Infrastrukturudvalgets rejser	2.825
Kultur- og Uddannelsesudvalget	219.658
Familie- og Sundhedudvalgets	220.339
Udenrigs- og Sikkerhedspolitiske	435.592
Nordisk Råd	259.189
Vestnordisk Råd	419.490
Erhvervsudvalgets rejser	126.024
Nersornaat, medaljer overrækkelser	333.145
Officielle gaver	69.052
Officielle besøg og repræsentation	406.665
Til- og fratrædelser, bohavflytninger	270.276
Vakantindkvarteringer	520.416
Feriefrirejser	172.022
Referater af Landstingets møder	365.556
Forvaltningsrevision	263.600
Eksterne tolke og vikarbestand	305.882

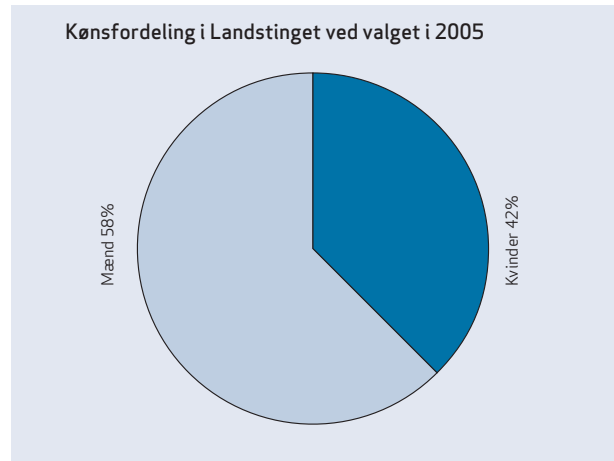
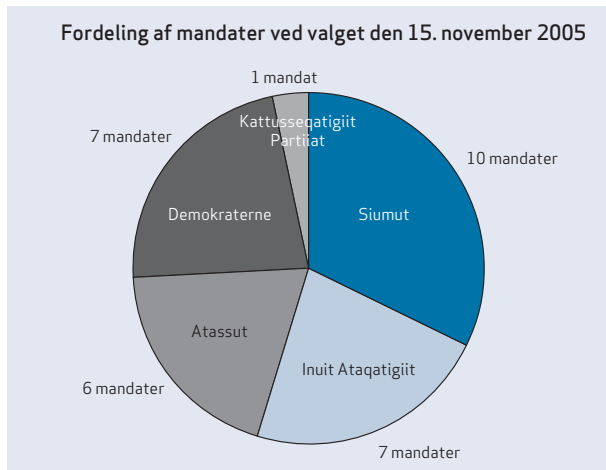
Projektforslag ny landstingssal	1.183.252
Serviceaftaler, kopimaskiner og edb	976.585
Drift biler, forsikringer, bygninger	269.085
Kommunikationsudgifter	626.729
Tryksager, papir m.m.	656.106
Inventar og IT anskaffelser	1.505.261
Kurser, efteruddannelse og medarbejderudvikling	668.145
	31.374.230
Landstingets parlamentariske arbejde i alt	48.890.446

Tilknyttede institutioner og tilskud

Landstingets Ombudsmand	
Lønudgifter	4.413.406
Øvrige udgifter	1.928.420
Landstingets Ombudsmand i alt	6.341.826
Tilskud under Landstingets administration	
Tilskud til politisk arbejde	3.100.000
Oppositionens repræsentation	12.480
Landskassens hædersgaver	6.468
Vestnordisk Råd. Medlemsbidrag	241.656
Inuit Circumpolar Conference	5.000.000
International Training Centre for Indigenous Peoples (ITCIP)	500.000
Tilskud under Landstingets administration i alt	8.860.604
Landstingets institutioner i alt	64.092.876

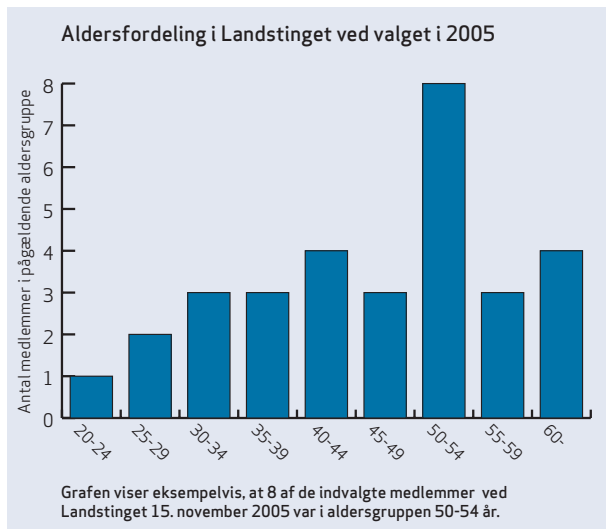
Bilag 1 – Tabeller fra valget til Landstinget i 2005

Tabel 9-1 Fordeling af mandater ved valget den 15. november 2005

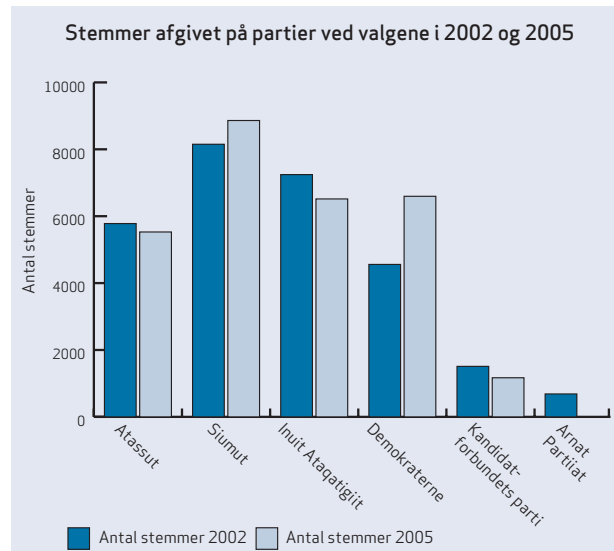

I 2002 blev der indvalgt 11 kvinder og 20 mænd. I 2005 blev der indvalgt 13 kvinder og 18 mænd. Som det fremgår af Tabel 9-3 og 9-4 blev der indvalgt flere kvinder ved valget i 2005 end ved valget i 2002.

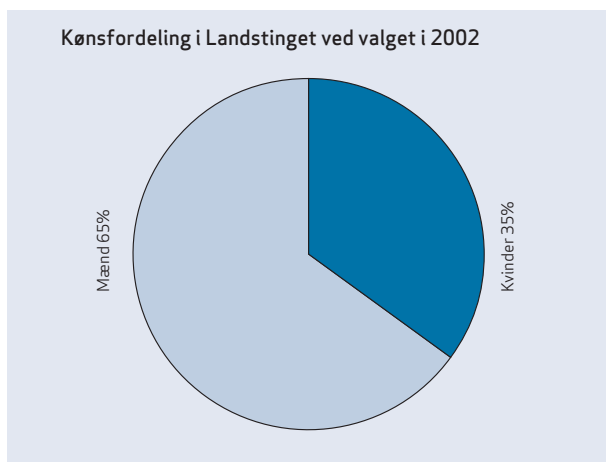
Tabel 9-2 Aldersfordeling i Landstinget ved valget i 2005

Tabel 9-5 Stemmer afgivet på partier ved valgene i 2002 og 2005

Tabellerne 9-3 og 9-4 angiver kønsfordelingen af Landstingets medlemmer ved valgene i 2002 og 2005.

Ilanngussaq 2 – 1989-miit – 2004-mut
 kuultimik NERSORNAASIISARNERIT
Bilag 2 – Uddeling af NERSORNAAT i guld i
 perioden 1989 - 2004

**Kuultiusumik nersornaaserneqartoq/
 Modtager af Nersornaat i guld**

Nersornaaserneqarpoq/Overrakt
 Jonathan Motzfeldt 01/05-1989
 Lars Chemnitz 01/05-1989
 Dronning Margrethe den II 21/06-1989
 Erling Høegh 21/06-1989
 Poul Schlüter 21/06-1989
 Isi Foighel 08/05-1990
 Thue Christiansen 21/06-1991
 Gunnar Martens 25/06-1991

Lars Emil Johansen
 Bendt Frederiksen
 Mary Simon
 Magnus Larsen
 Eigil Knuth
 Nobuyuki Higuchi
 Prins Takamodo
 Knud Sørensen
 Otto Sandgreen
 Anders Andreassen
 Alibak Steenholdt
 Jørgen Fleischer
 Knud Hertling
 Jens Christian Chemnitz
 Aage Chemnitz
 Motzfeldt Hammeken

26/09-1991
 03/10-1991
 24/07-1992
 22/11-1992
 08/08-1993
 23/08-1995
 14/09-1996
 27/09-1996
 01/06-1998
 21/06-1998
 29/05-1999
 21/06-1999
 30/11-2000
 12/03-2001
 20/06-2001
 21/06-2001

Holger Balle
 Mr. Mitsudo Urano
 Christian Berthelsen
 Tyge Lehmann
 Friis Arne Petersen
 Ole Samsing
 H.K.H. Prins Henrik
 H.K.H. Kronprins Frederik
 Hans Enoksen

02/08-2001
 09/04-2002
 31/05-2002
 31/05-2002
 17/02-2003
 17/02-2003
 02/06-2003
 23/2-2004
 16/4-2004

**Ilanngussaaq 3 – 1989-miit – 2004-mut
sølviusumik NERSORNAASIISARNERIT****Bilag 3 – Uddeling af NERSORNAAT i sølv i
perioden 1989 - 2004****Sølviusumik nersornaaserneqartooq/****Modtager af Nersornaat i sølv****Nersornaaserneqarpoq/Overrakt**

Annas Olsen 21/06-1989
Christian Lyngge 21/06-1989
Eigil Knuth 21/06-1989
Elisa Maqe 21/06-1989
Elisabeth Johansen 21/06-1989
Hans Holm 21/06-1989
Hanseeraq Frederiksen 21/06-1989
Hendrik Eriksen 21/06-1989
Henning Lund 21/06-1989
Jørgen Peder Hansen 21/06-1989
Katrine Sivertsen 21/06-1989
Knud Hertling 21/06-1989
Knud Kristiansen 21/06-1989
Lars Emil Johansen 21/06-1989
Moses Olsen 21/06-1989
Ôdâq Olsen 21/06-1989
Ole Ålgård 21/06-1989
Peter Egede 21/06-1989
Peter K. S. Heilmann 21/06-1989
Torben Hede Pedersen 21/06-1989
Uffe Ellemann-Jensen 21/06-1989
Samuel Olsen 21/06-1998
Anguteeraq Davidsen 21/06-1998
Otto Steenholdt 24/06-1989
Niels Carlo Heilmann 03/07-1989
Jonas Brønlund 18/08-1989
Kristian Berthelsen 20/04-1990
Enos Lyberth 01/08-1990
Jørgen Petersen 10/09-1990
Otto Sandgreen 10/09-1990
Poul Gaarden 27/09-1990
Lars Vesterbirk 01/10-1990
Agnethe Nielsen 29/11-1990
Aqissiaq Møller 29/11-1990
Dolf Lund 29/11-1990
Eli Møller 29/11-1990
Gunnar P. Rosendahl 29/11-1990
Hendrik Nielsen 29/11-1990
Margrethe Jeremiassen 29/11-1990
Peter Jensen 29/11-1990
Sofie (Suffiaaraq) Holm 29/11-1990
Hans Kristiansen 04/02-1991
Jørgen Chemnitz 04/02-1991
Ove Filemonsén 04/02-1991
Vittus Skifte Nielsen 04/02-1991
Frederik Nielsen 30/04-1991
Henning Brønsted 30/04-1991
Johan Kleist (Aavaat) 30/04-1991
John Jensen 30/04-1991
Villads Villadsen 06/09-1991
Flemming Hedegaard 12/09-1991
Carl Broberg 30/09-1991
Aqqaluk Lyngge 03/10-1991
Konrad Steenholdt 03/10-1991
Hans Larsen 22/11-1992
Adam Lyngge 20/04-1993

Knud Sørensen 13/07-1993
Finn Lyngge 04/09-1993
Charlotte Hansen 08/09-1993
Steen Malmquist 11/03-1994
Anders Andreassen 26/08-1994
Christian Lyberth 14/09-1994
Pavia Nielsen 18/11-1994
Ib Thyregod 24/02-1995
Peter Augustinus 24/02-1995
Ole Ramlau-Hansen 03/08-1995
Kaj Kleist 29/09-1995
Christian Vibe 10/11-1995
Marius Nielsen 06/01-1996
Alibak Steenholdt 27/09-1996
Martha Biilmann 27/09-1996
Robert Petersen 16/10-1996
Einar Lemche 15/11-1996
Emil Abelsen 04/02-1997
Jakob Sivertsen 04/06-1997
Jens Rosing 04/06-1997
Josef Tuusi Motzfeldt 04/06-1997
Peter Ostermann 04/06-1997
Svend Erik Danielsen 20/06-1997
Anders Berthelsen 21/06-1997
Emil Zeeb 21/06-1997
Emilie Lennert 21/06-1997
Henrik Lund 21/06-1997
Lazarus Olsen 21/06-1997
Niels Berthelsen 21/06-1997
Poul Bjerre 21/06-1997
Orla Sandborg 21/06-1997
Nikolaj M. O. S. Jensen 12/07-1997
Helge Schultz-Lorentzen 14/11-1997
Jørgen Meldgaard 14/11-1997
Gert Vigh 01/07-1998
Esaias Broberg 10/07-1998
Guldborg Chemnitz 04/09-1998
H. C. Petersen 04/09-1998
Inge Lyngge 04/12-1998
Jakobine Rosing 07/06-1999
Samuel Knudsen 07/06-1999
Karl Knudsen 12/07-1999
Ove Filemonsén 25/07-1999
Peter Christensen 04/12-1999
Peter Petersen 10/12-1999
Bent Barlaj 12/12-1999
Jens Poulsen 13/01-2000
Abel Egede 21/03-2000
Ulrik Møller 24/03-2000
Gerhardt Petersen 08/04-2000
Anguteeraq Davidsen 21/06-2000
Kristian Lauritsen 27/06-2000
Hansepâjuk Gabrielsen 30/11-2000
Heinz Barüske 01/12-2000
Erik Røde Frederiksen 21/06-2001
Gudrun Chemnitz 21/06-2001
Hans Jakob Frederiksen 21/06-2001
Ove Brandt 25/06-2001
Jørgen Kleemann 18/07-2001
Adam Nielsen 21/07-2001
Karl Siegstad 29/08-2001
Minik Rosing 08/01-2002
Daniel Lennert 31/05-2002
Sofie Petersen 09/06-2002

Oluf Høegh 19/02-2003
Jens Fynbo 19/02-2003
Jonathan Sebulonsen 12/04-2003
Jens Adolfsen 15/04-2003
Ingvar Høegh 16/04-2003
Gertrud Rask Karlsen 21/06-2003
Peter Frederik Rosing 05/09-2003
Ole Magnussen 05/09-2003
Nikolaj Heinrich 05/09-2003
Oluf Kleist (Olaf) 08/09-2003
Emil Motzfeldt 08/09-2003
Mariane Lund 08/09-2003
Isak Trolle 08/09-2003
Marius Petersen 08/09-2003
Pavia Lange 19/09-2003
Christian Jeremiassen 20/09-2003
Uvdloriaq Løvstrøm 02/10-2003
Johannes Karlsen 08/10-2003
Jonas Jeremiassen 09/10-2003
Ib Lorentzen 29/12-2003
Jørgen A. Høy 12/5-2004
Kaare Hagemann 23/6-2004
Agnethe Davidsen 23/6-2004
Per Berthelsen 23/6-2004
Kaj Olsen 24/6-2004
Margit Motzfeldt 24/6-2004
Margrethe Sørensen 24/6-2004
Martha Labansen 24/6-2004
Knud Nuka Andersen 13/7-2004
Jerimias Hardenberg 14/7-2004
Hansigne Lyberth 29/7-2004
Jakob Lyberth 29/7-2004
Peter Lyberth 29/7-2004
Erik Norman Svendsen 3/8-2004
Kirsten Trolle 3/8-2004
Torben Lodberg 3/8-2004
Mads Lidegaard 3/8-2004
Emilie Nielsen 3/8-2004
Erik Sprunk-Jansen 3/8-2004
Allan Idd Jensen 10/8-2004
Marianne Frederiksen 12/8-2004
Jonas Christiansen 22/9-2004
Villiam Christiansen 01/11-2004
Karl Jørgensen 02/11-2004
Margrethe Nielsen 29/11-2004
Niels-Henrik Lyngge 28/12-2004

